

2025/1355

14.7.2025.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS REGULA (ES) 2025/1355

(2025. gada 2. jūlijs)

par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2025/22)

(pārstrādāta redakcija)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par “Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas statūtus un jo īpaši to 3.1. pantu, 22. pantu un 34.1. panta pirmo ievilkumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28) ⁽¹⁾ būtiski grozīta vairākas reizes ⁽²⁾. Pēc tam, kad ECB Padome pārskatījusi regulas piemērošanu saskaņā ar tās 24. pantu, regulā jāveic turpmāki grozījumi. Tāpēc skaidrības nolūkā būtu jāpārstrādā.
- (2) Līguma 127. panta 2. punkta ceturtais ievilkums un Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – “ECBS Statūti”) 3.1. panta ceturtais ievilkums pilnvaro Eurosistēmu veicināt norēķinu sistēmu raitu darbību.
- (3) Eurosistēma maksājumu sistēmu raitu darbību cita starpā veicina, veicot pārraudzību.
- (4) Maksājumu un tirgus infrastruktūras komiteja (*Committee on Payments and Market Infrastructures – CPMI*), kas iepriekš bija zināma kā CPSS, un Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas (*International Organization of Securities Commissions – IOSCO*) Tehniskā komiteja izstrādājušas principus attiecībā uz finanšu tirgus infrastruktūrām. CPMI-IOSCO iesaka šos principus ieviest pēc iespējas pilnīgāk, ciktāl to ļauj nacionālā normatīvā un regulatīvā sistēma. Lai nodrošinātu maksājumu sistēmu pārraudzības efektivitāti, Eiropas Centrālā banka (ECB) īstenojusi šos principus ar Regulu (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28), ko piemēro gan liela apjoma maksājumu sistēmām, gan sistēmiski nozīmīgām neliela apjoma maksājumu sistēmām.
- (5) Šī regula attiecas uz maksājumu sistēmām, kuru operatori ir gan centrālās bankas, gan privāti uzņēmumi. Tomēr CPMI-IOSCO principos atzīts, ka izņēmuma gadījumos, to piemērošana var atšķirties attiecībā uz maksājumu sistēmām, kuru operatori ir centrālās bankas, jo jāņem vērā attiecīgo likumu, noteikumu vai procedūru prasības. Ņemot vērā, ka Eurosistēmas politikas mērķi, atbildība un institucionālā uzbūve noteikta Līgumā un ECBS Statūtos, Eurosistēmas sistēmiski nozīmīgās maksājumu sistēmas (SNMS) var tikt atbrīvotas no dažām šīs regulas prasībām. Jo īpaši Eurosistēmas SNMS būtu jāatbrīvo no tādām prasībām attiecībā uz pārvaldību, darbības izbeigšanas plāniem, pašu kapitālu, likvidajiem aktīviem, nodrošinājumu un ieguldījumu riskiem gadījumos, kas aptver tos pašus jautājumus, kurus aptver ECB Padomes oficiāli pieņemtas attiecīgas prasības. Šie atbrīvojumi norādīti vairākās šīs regulas normās.
- (6) Ņemot vērā proporcionalitātes principu, ECB Padome maksājumu sistēmu uzskata par SNMS, ja tā atbilst konkrētiem šajā regulā noteiktiem kritērijiem. Turklāt maksājumu sistēmu var uzskatīt par SNMS, pamatojoties uz elastīgu metodiku, kurā ņemti vērā kvalitatīvie aspekti, piem., maksājumu sistēmas lielums, tās sarežģītība un aizstājamība.

⁽¹⁾ Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) Nr. 795/2014 (2014. gada 3. jūlijs) par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2014/28) (OV L 217, 23.7.2014., 16. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/795/oj>).

⁽²⁾ Sk. I pielikumu.

- (7) Padome nosaka katras sistēmiski nozīmīgas maksājumu sistēmas SNMS operatoru. Identificētais SNMS operators ir atbildīgs kompetentās iestādes priekšā par to, kā SNMS ievēro šajā regulā noteiktās pārraudzības prasības. SNMS operatoram jābūt euro zonas juridiskai personai, kura atbild par SNMS darbības nodrošināšanu. Izņēmuma kārtā ECB Padome, izskatot katru gadījumu atsevišķi, kā SNMS operatoru var identificēt arī filiāli, kas iedibināta euro zonā un kas ir ārpus euro zonas iedibinātas juridiskas personas juridiski atkarīga daļa. Ņemot vērā iepriekš minēto, būtu attiecīgi jāpaplašina "SNMS operatora" definīcija.
- (8) Izņēmuma kārtā par SNMS operatoru izraugoties filiāli, šīs regulas piemērojamās prasības attiecībā uz juridiskas personas, kas identificēta kā SNMS operators, vadības sastāvu, funkcijām, prasmēm un atbildību būtu jāpiemēro arī tādas filiāles vadībai, kas identificēta kā SNMS operators, un rīkotājdirektori, kas ir filiāles vadībā, būtu jāuzskata par vadības locekļiem, kā definēts šīs regulas 9. panta 11. punkta b) apakšpunktā. Turklāt, ja filiāle identificēta kā SNMS operators, attiecīgā kompetentā iestāde, novērtējot SNMS atbilstību šīs regulas prasībām, vajadzības gadījumā var ņemt vērā visas darbības un regulējumus, kas īstenoti juridiskās personas līmenī un attiecas uz SNMS un/vai SNMS operatoru.
- (9) Vajadzības gadījumā, lai nodrošinātu efektīvu pārraudzību, tostarp līdz minimumam samazinot centienu dublēšanos un samazinot slogu SNMS un attiecīgajām iestādēm, kompetentajai iestādei būtu jāsadarbojas ar citām iestādēm. Ja filiāle identificēta kā SNMS operators, attiecīgajai kompetentajai iestādei būtu jāsadarbojas arī ar iestādi, kas atbild par tās juridiskās personas uzraudzību vai pārraudzību, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle.
- (10) SNMS saimnieciskā darbība laika gaitā var būt svārstīga. Lai nodrošinātu SNMS identifikācijas sistēmas integritāti, vienlaikus iespēju robežās saglabājot nepārtrauktību un izvairoties no biežas maksājumu sistēmu pārklassificēšanas, maksājumu sistēmu vairs neidentificē kā SNMS, ja tā divās secīgās verifikācijas pārbaudēs neatbilst SNMS identifikācijas kritērijiem. Tomēr SNMS statusa saglabāšana šādā laikposmā var nebūt lietderīga, ja maz ticams, ka sistēma nākamajā pārbaudē atbilst kritērijiem, kas to kvalificē kā SNMS. Līdz ar to pastāv arī iespēja veikt agrāku pārklassificēšanu, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi.
- (11) Šajā regulā noteiktas skaidri definētas procedūras, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas pienācīgas procedūras garantijas gan pirms, gan pēc tam, kad ECB Padome pieņem lēmumu, ar ko maksājumu sistēmu atzīst par SNMS.
- (12) Ciktāl tas uzskatāms par iespējamu un piemērotu, ECB var saņemt nacionālo centrālo banku palīdzību ECBS uzdevumu veikšanā. Katras SNMS gadījumā par kompetento iestādi, kas novērtē SNMS atbilstību šajā regulā noteiktajām pārraudzības prasībām ir norīkota attiecīgā Eurosistēmas centrālā banka. Eiropas nozīmes SNMS gadījumā pārraudzību kā norīkotā kompetentā iestāde veic ECB. Tomēr šādas SNMS gadījumā, ja starp to un nacionālo centrālo banku iepriekšējo piecu gadu laikā pastāv pierādītas, ilgstošas pārraudzības attiecības, par kompetentajām iestādēm tiek izraudzītas divas Eurosistēmas centrālās bankas, t. i., nacionālā centrālā banka, ar kuru izveidotas ilgstošas pārraudzības attiecības, un ECB.
- (13) Šajā regulā noteiktās prasības ir proporcionālas SNMS specifiskajiem riskiem un pozīcijām. Šīs regulas noteikumos ņemta vērā arī pieredze un secinājumi, kas gūti pārraudzības novērtējumos, kuri pēdējos gados veikti, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28), kā arī jaunākās tehnoloģiskās un regulatīvās norises Eiropas Savienībā, t. sk. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/2554 pieņemšana ⁽³⁾.
- (14) SNMS efektivitātei un drošībai nepieciešams ievērot piemērojamus nacionālos tiesību aktus un skaidrus noteikumus, procedūras un līgumus, saskaņā ar kuriem tā darbojas. Atbilstība tiesību aktiem attiecas uz visu to valstu tiesību sistēmām, kurās SNMS operators iedibināts un/vai darbojas un kurās iedibināti un/vai darbojas SNMS dalībnieki.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2554 (2022. gada 14. decembris) par finanšu nozares digitālās darbības noturību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 un (ES) 2016/1011 (OV L 333, 27.12.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>).

- (15) SNMS efektivitāte un drošība ir atkarīga arī no tā, cik skaidra un piemērota ir tās pārvaldības kārtība, kurai jābūt skaidri dokumentētai. SNMS pārvaldības kārtībai jānodrošina, ka valde izmanto konsultācijas, ko objektīva un neatkarīga riska komiteja sniedz attiecībā uz tās pienākumiem, kas saistīti ar risku. Turklāt, lai nodrošinātu valdes un vadības un attiecīgā gadījumā filiāles vadības integritāti, SNMS operatoram būtu jāizvērtē visu valdes un vadības locekļu sodu reģistru dati attiecībā uz notiesājošiem spriedumiem vai sodiem par piemērojamo komercietisību, maksātnespējas tiesību, finanšu pakalpojumu tiesību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas novēršanas tiesību aktu pārkāpumiem un profesionālo pienākumu pārkāpumiem, kā arī krāpšanu.
- (16) Turklāt, lai identificētu, izmērītu, kontrolētu un pārvaldītu dažāda veida riskus, kuri rodas SNMS darbībā vai kuri piemīt SNMS operatoram, ir būtisks drošs un attīstībā esošs regulējums juridiskā riska, kredītriska, likviditātes, operacionālā, vispārējās uzņēmējdarbības, turēšanas, ieguldījumu un cita riska pārvaldīšanai. Tas attiecas arī uz SNMS operatora nodrošinājuma regulējuma, dalībnieku maksātnespējas noteikumu un procedūru un darbības nepārtrauktības plānu drošība un noturība.
- (17) Lai visaptveroši pārvaldītu operacionālos riskus un ņemtu vērā to, ka SNMS darbībā arvien vairāk tiek izmantoti tehnoloģiskie līdzekļi, kā arī kiberuzbrukumu radītā apdraudējuma pieaugumu un kaitējumu, ko SNMS darbībai varētu radīt veiksmīgi kiberuzbrukumi, SNMS operatoriem būtu jāievieš kiberneturības stratēģija un regulējums, kurā noteiktas atbilstošas procedūras, procesi un kontrole kiberdrošības risku efektīvai pārvaldībai un kiberneturības augsta līmeņa nodrošināšanai. Prasībām, kas attiecas uz šādu kiberneturības stratēģiju un regulējumu, būtu jābalstās uz Finanšu tirgu infrastruktūru kiberneturības pārraudzības gaidām (*Cyber resilience oversight expectations for financial market infrastructures*)⁽⁴⁾, dažas svarīgākās gaidas nosakot par juridiski saistošām SNMS operatoriem. Turklāt ir būtiski, lai SNMS operatori periodiski pārbaudītu SNMS kontroles un sistēmu efektivitāti, veicot uz apdraudējumu balstītu ielaušanās testēšanu saskaņā ar Eiropas sistēmu ētiskai ielaušanās simulācijai apdraudējuma izlūkošanas nolūkos (*European Framework for Threat Intelligence Based Ethical Red-teaming – TIBER-EU*)⁽⁵⁾ (turpmāk "TIBER-EU sistēma"). Gadījumos, kuros SNMS operators ir filiāle, kompetentā iestāde var akceptēt testēšanu, ko veikusi juridiskā persona, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle, ja to var uzskatīt par līdzvērtīgu TIBER-EU testam un ja tā aptver arī filiāles attiecīgo kontroles mehānismu un sistēmu efektivitāti.
- (18) Turklāt, ņemot vērā ārpakalpojumu izmantošanas pieaugumu un riskus, ko šāda prakse varētu radīt SNMS efektivitātei un drošībai, SNMS operatoriem vienmēr būtu jāsiglabā atbildība par ārpakalpojumā nodotām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem. Turklāt SNMS operatoriem būtu jāievieš līgumiski noteikta kārtība un regulējums, kas nodrošina, ka SNMS operators pirms vienošanās par ārpakalpojumu izmantošanu noslēgšanas un ārpakalpojumu izmantošanas laikā pienācīgi novērtē un mazīna visus no ārpakalpojumiem izrietošos riskus. Turklāt, ja ārpakalpojumā tiek nodotas kritiski svarīgas funkcijas, darbības un/vai pakalpojumi būtu jāpastāv atkāpšanās plāniem, kas nodrošina SNMS nepārtrauktu raitu darbību gadījumos, kuros ārpakalpojuma līgums tiek pārtraukts. Uzņēmumu grupu iekšējās vienošanās pēc būtības nav mazāk riskantas kā trešo personu ārpakalpojumi. Tādējādi, atzīstot iespējamus ieguvumus, kas izriet no uzņēmumu grupu iekšējām vienošanām, prasības attiecībā uz ārpakalpojumiem būtu jāpiemēro arī uzņēmumu grupu iekšējiem mehānismiem, kas ir ārpakalpojumi.
- (19) Sistēmiskā riska mazināšanai cita starpā nepieciešams norēķinu galīgums, un tādēļ SNMS operatoram būtu jādara viss iespējamais, lai panāktu SNMS atzišanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/26/EK⁽⁶⁾. Ieteicami arī dienas norēķini vai reālā laika norēķini, ja tas atbilst SNMS vispārīgajam darbības modelim un tie nepieciešami, lai ļautu SNMS operatoram un dalībniekiem pārvaldīt kredītriskus un likviditātes riskus.
- (20) Objektīvi, uz risku pamatoti un publiski pieejami kritēriji dalībai SNMS, kuri atļauj godīgu un (ņemot vērā pieņemamus riska kontroles standartus) atklātu pieeju SNMS, veicina SNMS un tirgus, kuru tā apkalpo, drošību un efektivitāti un neproporcionāli neierobežo pakalpojumu brīvu sniegšanu.
- (21) Šīs regulas normas, kas liek SNMS operatoram vākt, apstrādāt un nosūtīt datus, nedrīkst ierobežot piemērojamos noteikumus attiecībā uz dalībnieku vai klientu datu aizsardzību.

⁽⁴⁾ Pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁾ Pieejams ECB interneta vietnē www.ecb.europa.eu.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/26/oj>).

- (22) Kopumā efektīva SNMS, kurai ir skaidri definēti, izmērāmi un sasniedzami mērķi un uzdevumi, ir vislabāk sagatavota tam, lai atbilstu SNMS dalībnieku un SNMS apkalpoto tirgu vajadzībām.
- (23) Iespēja kompetentajām iestādēm pieprasīt veikt korektīvus pasākumus, lai novērstu neatbilstības šai regulai vai neatkārtotu tās, kā arī iespēja ECB noteikt efektīvus, proporcionālus un preventīvus sodus par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem ir būtiski elementi CPMI-IOSCO principu ieviešanai, ciktāl tas iespējams saskaņā ar Līgumu un ECBS Statūtiem. Lai gan korektīvus pasākumus var noteikt tikai šīs regulas pārkāpumu gadījumā, dažās iespējamās situācijās varētu būt pamatoti uzsākt šādu pasākumu noteikšanas procedūru, ja ir pamats aizdomām par neatbilstību, un dot SNMS operatoram iespēju tikt uzklaustam un sniegt paskaidrojumus pirms pārkāpuma konstatēšanas. Gadījumos, kuros SNMS operators ir filiāle, korektīvie pasākumi vai sankcijas būtu jāpiemēro filiālei.
- (24) SNMS operatoram, kas no jauna identificēts ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar šo regulu, nebūtu jāprasa izpildīt šajā regulā noteiktās pārraudzības prasības viena gada laikā no dienas, kad tam paziņots par minēto lēmumu. Tas vajadzīgs, lai neseno identificētajam SNMS operatoram dotu laiku iepazīties ar šīm pārraudzības prasībām un tās īstenot,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

I DAĻA

PRIEKŠMETS, PIEMĒROŠANAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Ar šo regulu tiek noteikti procesi un kritēriji maksājumu sistēmu kā SNMS identificēšanai un pārraudzības prasības attiecībā uz SNMS operatoriem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "maksājumu sistēma" ir vismaz trīs dalībnieku, neskaitot norēķinu banku, centrālo darījumu partneru, klīringa iestāžu vai netiešo dalībnieku iespējamo dalību, oficiāla vienošanās, kura paredz kopējus noteikumus un standartizētas procedūras pārvedumu rīkojumu izpildei dalībnieku starpā;
- 2) "finanšu tirgus infrastruktūra" (FTI) ir dalībnieču iestāžu, t.sk. sistēmas operatora, daudzpusēja sistēma, kuru izmanto maksājumu, vērtspapīru, atvasināto instrumentu vai citu finanšu darījumu klīringam, norēķiniem vai grāmatošanai;
- 3) "Eurosistēmas SNMS" ir SNMS, kura pieder un kuras darbību nodrošina Eurosistēmas centrālā banka;
- 4) "nodrošinājums" ir aktīvi vai trešās personas saistības, kuras nodrošinājuma devējs izmanto, lai nodrošinātu saistību pret nodrošinājumaņēmēju. Nodrošinājums ietver gan iekšzemes, gan pārrobežu nodrošinājumu;
- 5) "ieguldījumu risks" ir SNMS operatora vai dalībnieka zaudējumu risks, SNMS operatoram ieguldot savus vai dalībnieka līdzekļus, piem., nodrošinājumu;
- 6) "SNMS operators" ir:
 - a) euro zonā iedibināta juridiska persona, kas ir atbildīga par SNMS darbības nodrošināšanu; vai
 - b) izņēmuma gadījumos – euro zonā iedibināta filiāle, kas ir atbildīga par SNMS darbības nodrošināšanu un kas ir ārpus euro zonas iedibinātas juridiskās personas juridiski atkarīga daļa.

- 7) "kompetentā iestāde" ir:
- a) Eurosistēmas nacionālā centrālā banka, kuras primārā pārraudzības atbildība noteikta saskaņā ar 3. panta 3. punktu; vai
 - b) attiecībā uz maksājumu sistēmu, kas ir SNMS, kura atbilst 3. panta 1. punkta iii) apakšpunkta kritērijiem, "kompetentā iestāde" ir:
 - i) ECB; vai
 - ii) ja Eurosistēmas nacionālajai centrālajai bankai primārā pārraudzības atbildība uzticēta piecus vai vairāk gadus tieši pirms 3. panta 3. punktā minētā lēmuma pieņemšanas – gan ECB, gan attiecīgā nacionālā centrālā banka;
- 8) "filiāle" ir uzņēmums, kuram nav juridiskas personas statusa un kas ir kādas esošas struktūras juridiski atkarīga daļa;
- 9) "valde" ir: a) vienlīmeņa pārvaldes sistēmā – SNMS operatora vienotā valde, b) divlīmeņu pārvaldes sistēmā – SNMS operatora padome vai līdzvērtīga struktūra, kas iecelta saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem, un c) gadījumos, kuros kā SNMS operators identificēta filiāle, – tās juridiskās personas valde, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle;
- 10) "vadība" ir izpilddirektori, piem., vienlīmeņa pārvaldes sistēmā – SNMS operatora valdes locekļi, kas iesaistīti SNMS ikdienas pārvaldībā, un jebkuri citi valdes iecelti izpilddarbinieki, kas iesaistīti SNMS ikdienas pārvaldībā, bet divlīmeņu pārvaldes sistēmā – SNMS operatora valdes locekļi un jebkuri citi padomes vai valdes iecelti izpilddarbinieki, kas iesaistīti SNMS ikdienas pārvaldībā;
- 11) "filiāles vadība" gadījumos, kuros kā SNMS operators identificēta filiāle, ir oficiāli ieceltie par filiāli atbildīgie rīkotājdirektori, kuriem pienācīgi deleģēta SNMS ikdienas pārvaldības veikšana;
- 12) "attiecīgās iestādes" ir iestādes, kam ir likumīgas intereses piekļūt SNMS informācijai, lai pildītu tām likumos noteiktās prasības, piem., noregulējuma iestādes un galveno dalībnieku uzraudzības iestādes;
- 13) "juridiskais risks" ir likumu vai noteikumu piemērošanas dēļ radies risks, kura rezultātā parasti rodas zaudējumi;
- 14) "kreditrisks" ir risks, ka darījuma partneris, kas ir dalībnieks vai cita persona, nebūs spējīgs pilnībā izpildīt savas finanšu saistības, iestājoties to termiņam, vai citā laikā nākotnē;
- 15) "likviditātes risks" ir risks, ka darījuma partneris, kas ir dalībnieks vai cita persona, nebūs spējīgs pilnībā izpildīt savas finanšu saistības, iestājoties to termiņam, lai gan nākotnē tam varētu būt pietiekami daudz līdzekļu, lai to izdarītu;
- 16) "operacionālais risks" ir risks, ka informācijas sistēmu vai iekšējo procedūru nepilnību, cilvēku kļūdu, vadības kļūdu vai traucējumu, ko izraisījuši ārējie notikumi, trešās personas vai ārpakalpojumā nodotas funkcijas, operācijas un/vai pakalpojumi, rezultātā samazināsies, pasliktināsies vai pārtrūks SNMS sniegtie pakalpojumi;
- 17) "vispārējais uzņēmējdarbības risks" ir iespējamais SNMS finanšu pozīcijas apdraudējums tās ieņēmumu samazināšanās vai izdevumu palielināšanās dēļ, izdevumiem pārsniedzot ieņēmumus un gūstot zaudējumus, kas jāsedz no kapitāla;
- 18) "turēšanas risks" ir risks ciest zaudējumus par turējumā esošiem aktīviem finanšu aktīvu konta turētāja vai apaksturētāja maksātnespējas, nevērības, krāpšanas, sliktas pārvaldības vai nepietiekamas uzskaites dēļ;
- 19) "kiberdrošības risks" ir kiberincidentu iespējamības un to ietekmes kombinācija;
- 20) "ārpakalpojums" ir jebkāda veida vienošanās starp SNMS operatoru un trešo personu vai grupas iekšējo struktūru, saskaņā ar kuru minētā trešā persona vai grupas iekšējā struktūra uzņemas funkcijas, operācijas un/vai pakalpojumus, ko citādi būtu veicis SNMS operators;

- 21) "sistēmiskais risks" ir risks, ka dalībnieks vai SNMS operatora SNMS saistību neizpildes rezultātā citi dalībnieki un/vai SNMS operators, pienākot to saistību termiņam, nespēs tās pildīt, negatīvajai ietekmei iespējams apdraudot finanšu sistēmas stabilitāti vai uzticību finanšu sistēmai;
- 22) "korektīvs pasākums" ir jebkura veida, ilguma vai smaguma pakāpes īpašs pasākums vai darbība, kuru kompetentā iestāde nosaka SNMS operatoram un kuras mērķis ir labot neatbilstību 8.–27. panta un 29. panta prasībām vai novērst tās atkātošanos.
- 23) "norēķinu banka" ir banka, kurā atvērti norēķinu konti, kuros notiek no maksājumu sistēmas izrietošo saistību izpilde;
- 24) "netiešais dalībnieks" ir juridiska persona, kurai nav tiešas piekļuves SNMS pakalpojumiem un uz kuru parasti tieši neattiecas līgumos noteiktie SNMS noteikumi, un kuras pārveduma rīkojumu klīringu, norēķinus un iegrāmatošanu SNMS veic ar tiešā dalībnieka palīdzību. Netiešajam dalībniekam ir līgumattiecības ar tiešo dalībnieku. Attiecīgās juridiskās personas var būt vienīgi:
- a) kredītiestādes, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁷⁾ 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
 - b) ieguldījumu sabiedrības, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā ⁽⁸⁾;
 - c) jebkurš uzņēmums, kura galvenais birojs ir ārpus Savienības un kura funkcijas atbilst i) un ii) apakšpunktā definēto Savienības kredītiestāžu vai ieguldījumu sabiedrību funkcijām;
 - d) valsts iestādes un valsts garantēti uzņēmumi, kā arī centrālie darījuma partneri, norēķinu aģenti, klīringa iestādes un sistēmu operatori, kā definēts Direktīvas 98/26/EK 2. panta c), d), e) un p) apakšpunktā;
 - e) maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366 ⁽⁹⁾ 4. panta 4) punktā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/110/EK ⁽¹⁰⁾ 2. panta 1) punktā;
- 25) "pārveduma rīkojums" ir pārveduma rīkojums, kas definēts Direktīvas 98/26/EK ⁽¹¹⁾ 2. panta i) punkta pirmajā ievilkumā;
- 26) "pārrobežu nodrošinājums" ir nodrošinājums, attiecībā uz kuru no tās valsts viedokļa, kurā aktīvus pieņem kā nodrošinājumu, vismaz viens no šādiem elementiem ir ārvalstu: a) denominācijas valūta, b) valsts, kurā atrodas aktīvi, vai c) valsts, kurā reģistrēts emitents;
- 27) "finanšu saistības" ir juridiskas saistības, kas pēc pārveduma rīkojumu ievades SNMS rodas dalībnieku starpā SNMS ietvaros vai dalībnieku un SNMS operatora starpā;
- 28) "kiberincidents" ir jebkurš novērojams atgadījums informācijas sistēmā, tostarp tīklos, kuri ļauj nosūtīt informāciju un paziņojumus, kas a) apdraud vai nelabvēlīgi ietekmē kiberdrošību vai b) pārkāpj drošības politiku, drošības procedūras vai pieņemamas lietošanas politiku neatkarīgi no tā, vai tas izriet vai neizriet no ļaunprātīgām darbībām;

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj>).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/110/oj>).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/26/EK (1998. gada 19. maijs) par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās (OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/26/oj>).

- 29) "tiešais dalībnieks" ir juridiska persona, kurai ir tieša piekļuve SNMS pakalpojumiem, pamatojoties uz līgumattiecībām, saskaņā ar kurām tai ir saistoši attiecīgie SNMS noteikumi, kurai atļauts nosūtīt pārveduma rīkojumus sistēmai un kura no tās var saņemt pārveduma rīkojumus;
- 30) "kiberdrošība" ir informācijas un/vai informācijas sistēmu, tostarp tīklu, kas ļauj nosūtīt informāciju un paziņojumus, konfidencialitātes, integritātes un pieejamības saglabāšana;
- 31) "darbadiena" ir darbadiena, kas definēta Direktīvas 98/26/EK 2. panta n) punktā.
- 32) "kiberdraudi" ir jebkādi apstākļi, kas ļauj potenciāli ļauj izmantot vienu vai vairākas ievainojamības un kas varētu negatīvi ietekmēt kiberdrošību;
- 33) "ārpakalpojuma sniedzējs" ir trešā persona vai grupas iekšējā struktūra, kas veic funkcijas, operācijas un/vai pakalpojumus ārpakalpojuma līguma kontekstā;
- 34) "pārrobežu maksājums" ir maksājums dažādās valstīs reģistrētu dalībnieku starpā;
- 35) "neatkarīgs direktors" ir valdes loceklis bez izpildpilnvarām vienlīmeņa pārvaldes sistēmā vai padomes vai līdzvērtīgas struktūras loceklis divlīmeņu pārvaldes sistēmā, kuram nav uzņēmējdarbības, ģimenes vai citu saikņu, kas rada interešu konfliktu attiecībā uz SNMS vai SNMS operatoru, to vairākuma akcionāriem, vadību vai dalībniekiem, un kuram nav bijis šādu saikņu divu gadu periodā pirms valdes locekļa pienākumu uzņemšanās;
- 36) "atveseļošanas plāns" ir SNMS operatora izstrādāts plāns SNMS raitas darbības atjaunošanai;
- 37) "organizētas darbības izbeigšanas plāns" ir SNMS operatora izstrādāts plāns organizētai SNMS slēgšanai;
- 38) "ieinteresētās personas" ir dalībnieki, FTI, kuras ietekmē SNMS risku un atsevišķos gadījumos citi ieinteresētie tirgus dalībnieki;
- 39) "ārkārtas situācija" ir notikums, starpgadījums vai apstākļi, kas var izraisīt SNMS funkciju, operāciju un/vai pakalpojumu zudumu vai traucējumus, tostarp, traucējot vai neļaujot veikt galīgo norēķinu;
- 40) "būtisks" raksturo risku, atkarību un/vai izmaiņas, kas var ietekmēt struktūras spēju strādāt vai sniegt tās paredzētos pakalpojumus;
- 41) "likviditātes sniedzējs" ir skaidrās naudas sniedzējs saskaņā ar 10. panta 3. punktu, 11. panta 5. punktu, 13. panta 1. punktu, 13. panta 9. punktu un 13. panta 11. punktu vai aktīvu sniedzējs saskaņā ar 13. panta 4. punktu, t. sk. SNMS dalībnieks vai ārēja persona;
- 42) "kreditriska pozīcija" ir summa vai vērtība, attiecībā uz kuru pastāv risks, ka dalībnieks nenorēķināsies par pilnu summu, pienākot termiņam, vai vēlākā laikā;
- 43) "atlikto neto norēķinu sistēma" ir sistēma, attiecībā uz kuru neto norēķinus centrālās bankas naudā veic iepriekš noteikta norēķinu cikla beigās, piem., darbadienas beigās vai tās laikā;
- 44) "saistītais uzņēmums" ir uzņēmums, kurš kontrolē dalībnieku vai kuru kontrolē dalībnieks. Kontrolēšana attiecībā uz uzņēmumu ir: a) uzņēmuma balsttiesīgo vērtspapīru īpašumtiesības, kontrole vai turējums, kas aptver 20 % vai vairāk procentu no viena šādu vērtspapīru veida, vai b) uzņēmuma konsolidācija finanšu pārskatu sniegšanas vajadzībām;
- 45) "tirgus risks" ir zaudējumu risks bilances un ārpusbilances posteņos tirgus cenu izmaiņu rezultātā;
- 46) "nepareizā virziena risks" ir risks, kas rodas saistībā ar dalībnieku vai emitentu, ja šī dalībnieka sniegtais vai emitenta emitētais nodrošinājums ir cieši saistīts ar dalībnieka vai emitenta kredītrisku;
- 47) "nostro aģents" ir banka, kuru SNMS dalībnieki izmanto norēķiniem;
- 48) "turētājbanka" ir banka, kura tur un aizsargā trešo personu finanšu aktīvus;

- 49) "ārkārtēji, bet iespējami tirgus apstākļi" ir visaptverošs vēsturisku un hipotētisku apstākļu kopums, t. sk. vismainīgākie laika posmi, kurus pieredzējuši SNMS apkalpotie tirgi;
- 50) "vienpusējs maksājums" ir maksājums, kurā notiek tikai viens līdzekļu pārvedums vienā valūtā;
- 51) "divpusējs maksājums" ir maksājums, kurā notiek divi līdzekļu pārvedumi dažādās valūtās vērtību apmaiņas norēķinu sistēmā;
- 52) "plānotais norēķinu datums" ir datums, kuru kā norēķinu datumu SNMS ievadījis pārveduma rīkojuma nosūtītājs;
- 53) "galvenais risks" ir risks, ka darījuma partneris zaudēs visu darījumā iesaistīto summu, t. i., risks, ka finanšu aktīva pārdevējs neatsaucami piegādās aktīvu, bet nesaņems maksājumu, vai risks, ka finanšu aktīva pircējs neatsaucami samaksās, bet nesaņems aktīvu;
- 54) "pakalpojumu un komunālo pakalpojumu sniedzējs" ir trešā persona vai grupas iekšējā struktūra, kas SNMS operatoram nodrošina procesu, pakalpojumu, komunālo pakalpojumu vai darbību, kā arī to daļu sniegšanu;
- 55) "draudu izlūkdati" ir jebkāda informācija, kas apkopota, pārveidota, analizēta, interpretēta vai papildināta, lai nodrošinātu nepieciešamo kontekstu lēmumu pieņemšanai nolūkā mazināt kiberincidentu vai kiberdraudu ietekmi;
- 56) "ārpakalpojuma tālāka deleģēšana" ir ārpakalpojuma sniedzēja veikta pienākuma nodrošināt funkcijas, operācijas un/ vai pakalpojumus nodošana citai trešai personai vai grupas iekšējai struktūrai;
- 57) "koncentrācijas risks" ir risks, ko rada riska darījumi ar atsevišķiem vai vairākiem ārpakalpojuma sniedzējiem, kas rada zināmu atkarību no šādiem pakalpojumu sniedzējiem tā, ka šāda pakalpojumu sniedzēja nepieejamība, atteice vai citi trūkumi var nelabvēlīgi ietekmēt SNMS un/vai SNMS operatoru, tostarp apdraudot tā spēju darboties un sniegt savus pakalpojumus, un/vai apdraudēt Savienības finanšu stabilitāti kopumā.

II DAĻA

IDENTIFIKĀCIJAS KRITĒRIJI UN PROCESS

3. pants

Identifikācijas kritēriji un lēmums

- 1. Maksājumu sistēma ir SNMS, ja:
 - a) par to kā par sistēmu saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK var paziņot dalībvalsts, kuras valūta ir euro, vai tās operators ir iedibināts euro zonā, t. sk. iedibināts, izmantojot filiāli, ar kuras palīdzību tiek nodrošināta sistēmas darbība; un
 - b) kalendāra gada laikā tiek izpildīti vismaz divi no šādiem nosacījumiem:
 - i) apstrādāto maksājumu euro kopējā dienas vidējā vērtība pārsniedz 10 mljrd. euro;
 - ii) kopējie apstrādātie euro maksājumi atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:
 - 15 % no euro maksājumu kopējā daudzuma Savienībā,
 - 5 % no euro pārrobežu maksājumu kopējā daudzuma Savienībā,
 - 75 % tirgus daļa no euro maksājumu kopējā daudzuma dalībvalsts, kuras valūta ir euro, līmenī;

- iii) tās pārrobežu darbības (t. i., dalībnieki, kas reģistrēti valstī, kas nav SNMS operatora valsts, un/vai pārrobežu saiknes ar citām maksājumu sistēmām) saistītas ar piecām vai vairāk valstīm un veido vismaz 33 % no kopējā šīs SNMS apstrādāto maksājumu euro kopējā daudzuma;
- iv) to izmanto citu FTI norēķiniem.

Atbilstību SNMC kritērijiem nosaka reizi gadā.

2. Neatkarīgi no 1. punkta ECB Padome, pieņemot pārdomātu un pamatotu lēmumu, saskaņā ar 3. punktu var arī nolemt, ka maksājumu sistēmu identificē kā SNMS kādā no šādiem gadījumiem:

- a) šāds lēmums ir pieņemts, ņemot vērā maksājumu sistēmas būtību, lielumu un sarežģītību; tās dalībnieku būtību un nozīmīgumu; maksājumu sistēmas aizstājamību un tās alternatīvu pieejamību; kā arī sistēmas attiecības, savstarpējo atkarību un citu mijiedarbību ar finanšu sistēmu kopumā;
- b) ja maksājumu sistēma neatbilst 1. punktā noteiktajiem kritērijiem tikai tāpēc, ka 1. punkta b) apakšpunktā noteiktie kritēriji atbilst laikposmā, kas ir īsāks par kalendāro gadu, un ticams, ka maksājumu sistēma turpmāk atbildīs kritērijiem, to novērtējot nākamajā verifikācijas pārskatīšanā.

3. ECB Padome pieņem pamatotu lēmumu, ar ko nosaka maksājumu sistēmas, uz kurām attiecas šī regula, to operatorus un kompetentās iestādes. Šo sarakstu publicē ECB interneta vietnē un atjaunina katru reizi, kad tas tiek grozīts.

4. Saskaņā ar 3. punktu pieņemts lēmums ir spēkā līdz tā atcelšanai. Maksājumu sistēmu, kas identificētas kā SNMS, verificēšanas pārskatīšanu veic reizi gadā, lai pārliecinātos, ka maksājumu sistēmas joprojām atbilst kritērijiem, lai tās varētu identificēt kā SNMS. Saskaņā ar 3. punktu pieņemtu lēmumu atceļ, ja:

- a) divās secīgās verifikācijas pārskatīšanās noteikts, ka SNMS neatbilst 1. punktā un/vai 2. punktā noteiktajiem kritērijiem; vai
- b) vienā verifikācijas pārskatīšanās noteikts, ka SNMS neatbilst 1. punktā un/vai 2. punktā noteiktajiem kritērijiem un SNMS operators ECB Padomei pieņemamā veidā pierāda, ka SNMS, visticamāk, neatbildīs šiem kritērijiem pirms nākamās verifikācijas pārskatīšanas.

5. Maksājumu sistēmas operatoram ir tiesības lūgt ECB Padomei pārskatīt lēmumu, ar kuru attiecīgā maksājumu sistēma identificēta kā SNMS, 30 dienu laikā pēc minētā lēmuma saņemšanas. Lūgumā iekļauj visu pamatojošo informāciju, un to rakstiski nosūta ECB Padomei. ECB Padomes pamatotu lēmumu, atbildot uz šādu lūgumu, rakstiski paziņo maksājumu sistēmas operatoram. Rakstiskajā paziņojumā attiecīgo operatoru informē par viņa tiesībām vērsties tiesā saskaņā ar Līgumu. Ja ECB Padome divu mēnešu laikā pēc lūguma saņemšanas nav pieņēmusi lēmumu, pārskatīšanas lūgumu uzskata par noraidītu.

4. pants

Rakstisks paziņojums par maksājumu sistēmas kā SNMS identificēšanas procesa uzsākšanu

ECB paziņo maksājumu sistēmas operatoram par savu nodomu sākt procesu saskaņā ar 3. pantu, lai šo maksājumu sistēmu identificētu kā SNMS. Rakstiskajā paziņojumā norāda visus būtiskos faktus un juridisko pamatojumu attiecīgās maksājumu sistēmas iespējamai identificēšanai kā SNMS.

5. pants

Tiesības piekļūt lietas materiāliem maksājumu sistēmas kā SNMS identificēšanas procesa laikā

Saņemot 4. pantā minēto rakstisko paziņojumu, maksājumu sistēmas operatoram ir tiesības piekļūt ECB lietas materiāliem, dokumentiem vai citiem materiāliem, kas kalpo par pamatu, lai šo maksājumu sistēmu identificētu kā SNMS. Šīs tiesības neattiecas uz informāciju, ko uzskata par konfidenciālu attiecībā uz ECB, nacionālo centrālo banku vai citām trešām personām, tostarp citām Savienības iestādēm vai struktūrām.

*6. pants***Tiesības tikt uzklaštam maksājumu sistēmas kā SNMS identificēšanas procesa laikā**

1. Saskaņā ar 4. pantu nosūtītajā rakstiskajā paziņojumā maksājumu sistēmas operatoram ECB paredz noteiktu termiņu, kurā tas var rakstiski izteikt iebildumus, viedokļus un komentārus par faktiem un juridisko pamatojumu, kas izklāstīts rakstiskajā paziņojumā. Šis termiņš nav īsāks par 30 darbdienām no dienas, kad maksājumu sistēmas operators saņēmis rakstisko paziņojumu.
2. ECB pēc maksājumu sistēmas operatora lūguma var dot tam iespēju paust savu viedokli mutiskā sanāksmē. Sanāksmes rakstiskus protokolus sagatavo un paraksta visas puses. Protokola kopiju izsniedz visām pusēm.
3. Neatkarīgi no 2. punkta ECB var pieņemt lēmumu, ar ko maksājumu sistēmu identificē kā SNMS, nedodot maksājumu sistēmas operatoram iespēju izteikt savu viedokli, iebildumus vai komentārus par faktiem un juridisko pamatojumu, kas izklāstīts ECB nosūtītajā rakstiskajā paziņojumā, ar nosacījumu, ka tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai novērstu būtisku kaitējumu finanšu sistēmai.

*7. pants***Lēmuma, ar ko maksājumu sistēmu identificē kā SNMS, pamatojums**

1. ECB lēmumam, ar ko maksājumu sistēmu identificē kā SNMS, pievieno minētā lēmuma pamatojumu. Pamatojumā ECB norāda lēmumam nozīmīgos faktiskos apstākļus un tā pieņemšanas juridisko pamatojumu.
2. Ievērojot 6. panta 3. punktu, ECB šā panta 1. punktā minēto lēmumu balsta tikai uz faktiem un juridisko pamatojumu, par kuru maksājumu sistēmas operators varējis sniegt komentārus.

III DAĻA

SNMS OPERATORIEM NOTEIKTĀS PRASĪBAS*8. pants***Juridiskā drošība**

1. SNMS operatoram jāizvērtē, vai visās attiecīgajās tiesību sistēmās piemērojamie likumi nodrošina augstu noteiktības pakāpi un atbalsta SNMS aktivitāšu būtiskos aspektus.
2. SNMS operators nosaka SNMS noteikumus un procedūras un noslēdz līgumus, kas ir nepārprotami un atbilst piemērojamiem likumiem visās attiecīgajās tiesību sistēmās.
3. Par SNMS darbībai piemērojamiem likumiem, noteikumiem, procedūrām un līgumiem SNMS operators spēj skaidri un saprotami informēt kompetento iestādi, dalībniekus un attiecīgos gadījumos – arī dalībnieku klientus.
4. SNMS operators veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka tā noteikumi, procedūras un līgumi ir spēkā visās attiecīgajās tiesību sistēmās un ka darbības, ko tas veic saskaņā ar šiem noteikumiem, procedūrām un līgumiem, netiks atzītas par spēkā neesošām, atceltas vai pārtrauktas.
5. SNMS operators, kurš iedibināts vairāk nekā vienā tiesību sistēmā, identificē un samazina riskus, kas izriet no iespējamām tiesību normu kolīzijām.
6. SNMS operators pieliek vislielākās pūles, lai nodrošinātu SNMS noteikšanu saskaņā ar Direktīvu 98/26/EK.

9. pants

Pārvaldība

1. SNMS operators dokumentē mērķus, kas augstu prioritāti paredz SNMS drošībai un efektivitātei. Mērķiem nepārprotami jāatbalsta finanšu stabilitāte un sabiedrības citas attiecīgās intereses, t. sk. atvērti un efektīvi finanšu tirgi.
2. SNMS operators dokumentē efektīvu pārvaldības kārtību, kura nosaka skaidru un tiešu pienākumu un atbildības sadali. Šī kārtība ir pieejama kompetentajai iestādei, īpašniekiem un dalībniekiem. SNMS operators nodrošina, ka tās saīsināta versija ir pieejama publiski.
3. Valdes funkcijas un atbildības jomas ir skaidri noteiktas. Valdei ir šādas funkcijas un pienākumi:
 - a) skaidra SNMS stratēģisko mērķu noteikšana;
 - b) dokumentētu SNMS darbības procedūru noteikšana, t. sk. procedūras tās locekļu interešu konfliktu identificēšanai, risināšanai un pārvaldīšanai;
 - c) vadības locekļu efektīvas atlases, kontroles un vajadzības gadījumā, atcelšanas nodrošināšana (izņemot Eurosistēmas SNMS);
 - d) piemērotas atbildības politikas, kas atbilst labākajai praksei un kuras pamatā ir ilgtermiņa sasniegumi, noteikšana (izņemot Eurosistēmas SNMS).
4. Valde vismaz reizi gadā izvērtē tās kopējo sniegumu, kā arī atsevišķu valdes locekļu sniegumu (izņemot Eurosistēmas SNMS).
5. Valdes sastāvs nodrošina integritāti un, izņemot Eurosistēmas SNMS gadījumā, tajā pienācīgi apvienotas tehniskās prasmes, zināšanas un pieredze attiecībā uz SNMS un finanšu tirgu kopumā, ļaujot valdei pildīt tās funkcijas un pienākumus. Valdes sastāvs tāpat ir atkarīgs no kompetenču sadalījuma saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem. Ja to atļauj nacionālie tiesību akti, valdē iekļauj valdes locekļus, kuriem nav izpildfunkciju, tostarp vismaz vienu neatkarīgu direktoru (izņemot Eurosistēmas SNMS).
6. Valde izveido un pārbauda dokumentētu riska pārvaldības sistēmu, kura:
 - a) ietver SNMS operatora pieļaujamā riska līmeņa politiku un vēlmes uzņemties risku politiku;
 - b) sadala pienākumus un atbildību par riska lēmumiem;
 - c) nosaka lēmumu pieņemšanas kārtību krīžu un ārkārtas situācijās;
 - d) nosaka iekšējās kontroles funkcijas.

Valde izveido riska komiteju, kas tai palīdz pildīt ar risku saistītos pienākumus. Riska komiteja konsultē valdi par SNMS riska pārvaldību.

Valde nodrošina, ka pastāv skaidra un efektīva aizsardzība trīs jomās (operāciju veikšana, riska pārvaldība un iekšējais audits), kuru īstenošana ir skaidri savstarpēji nodalīta un kuru īstenotājiem ir pietiekamas pilnvaras, neatkarība, resursi un piekļuve valdei.

7. Valde apstiprina lēmumus, kuriem ir nozīmīga ietekme uz SNMS riska profilu, un SNMS darbību regulējošos galveno risku dokumentus. Valde apstiprina un katru gadu pārskata vismaz 10. panta 1. punktā minēto visaptverošo riska pārvaldības sistēmu, atveseļošanas un organizētas darbības izbeigšanas plānu un kapitāla plānu, kas minēti attiecīgi 10. panta 4. punktā un 18. panta 6. punktā, kredītriska un likviditātes riska regulējumu, kas minēti attiecīgi 11. panta 1. punktā un 13. panta 1. punktā, nodrošinājuma regulējumu, kas reglamentē 12. pantā minēto risku pārvaldību, SNMS ieguldījumu stratēģiju, kas minēta 19. panta 4. punktā, operacionālā riska regulējumu un saistīto darbības nepārtrauktības plānu, kas minēti attiecīgi 20. panta 1. punktā un 20. panta 6. punktā, kiberneturības regulējumu un stratēģiju, kas minēta 21. panta 1. punktā, un ārpakalpojumu regulējumu, kas minēts 22. panta 4. punktā.

8. Valde nodrošina, ka attiecīgo SNMS ieinteresēto pušu likumīgās intereses tiek pienācīgi atspoguļotas nozīmīgākajos lēmumos, kas ietekmē SNMS tehnisko un funkcionālo struktūru, noteikumus un vispārējo stratēģiju, jo īpaši attiecībā uz klīringa un norēķinu kārtības izvēli, darbības struktūru, klīringam vai norēķiniem pakļauto produktu apjomu, kā arī tehnoloģijas un procedūru izmantošanu. Ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm un vajadzības gadījumā sabiedrību apspriežas pietiekamu laiku pirms šādu lēmumu pieņemšanas.

9. Skaidri nosaka vadības un attiecīgā gadījumā filiāles vadības lomu un atbildību, kā arī vadības un attiecīgā gadījumā filiāles vadības pārskatu sniegšanas kārtību un pārskatu sniegšanas kārtību starp vadību un valdi, un attiecīgā gadījumā filiāles vadību un tās juridiskās personas valdi, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle. Vadības sastāvs un attiecīgos gadījumos filiāles vadības sastāvs nodrošina personīgo integritāti, un tajā pienācīgi apvienotas tehniskās prasmes, zināšanas un pieredze attiecībā uz SNMS un finanšu tirgu kopumā, ļaujot attiecīgajai vadībai pildīt savus pienākumus saistībā ar SNMS operatora darbību un riska pārvaldību.

10. Vadība, sekojot valdes norādījumiem, un attiecīgā gadījumā filiāles vadība, sekojot tās juridiskās personas valdes un vadības norādījumiem, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle, atbild par to, lai tiktu nodrošināts viss turpmāk norādītais:

- a) SNMS operatora darbības atbilst tā mērķiem, stratēģijai un pieļaujamajam riska līmenim;
- b) iekšējā kontrole un saistītās procedūras ir pienācīgi izstrādātas, izpildītas un pārraudzītas, lai sekmētu SNMS operatora mērķu sasniegšanu;
- c) uz iekšējo kontroli un saistītajām procedūrām attiecas regulāra pārskatīšana un testēšana, ko veic apmācīta un ar pietiekamu darbinieku skaitu nodrošināta riska pārvaldība un iekšējais audits;
- d) tā aktīvi iesaistās riska kontroles procesā;
- e) SNMS riska pārvaldības sistēmai ir piešķirti pietiekami līdzekļi.

11. Ja kā SNMS operators identificēta filiāle:

- a) to uzdevumu izpilde, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, pienācīgi deleģēta filiāles vadībai;
- b) visi rīkotājdirektori, kas ir filiāles vadībā, ir arī tās juridiskās personas vadības locekļi, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle.

Piemērojot b) apakšpunktu, "vadības locekļi" vienlīmeņa pārvaldes sistēmā ir valdes locekļi, kas iesaistīti juridiskās personas ikdienas pārvaldībā, un jebkuri citi valdes iecelti izpildedarbinieki, kas iesaistīti juridiskās personas ikdienas pārvaldībā, bet divlīmeņu pārvaldes sistēmā tie ir valdes locekļi un jebkuri citi padomes vai valdes iecelti izpildedarbinieki, kas iesaistīti juridiskās personas ikdienas pārvaldībā.

12. SNMS operators, nodrošinot atbilstību 5. un 9. punktā noteiktajām integritātes prasībām, izvērtē, vai SNMS operatora valdes un vadības un attiecīgos gadījumos filiāles vadības locekļiem nav sodu reģistru ierakstu attiecībā uz notiesājošiem spriedumiem vai sodiem par piemērojamo komercietisību, maksātspējas tiesību, finanšu pakalpojumu tiesību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas novēršanas tiesību aktu pārkāpumiem un profesionālo pienākumu pārkāpumiem, kā arī krāpšanu.

10. pants

Visaptverošas risku pārvaldības sistēma

1. SNMS operators izveido un uztur pārliedcinošu riska pārvaldības sistēmu, lai visaptveroši identificētu, izmērītu, monitorētu un pārvaldītu riskus, kuri rodas SNMS vai kuri to apdraud. Riska pārvaldības sistēmu SNMS operators izvērtē vismaz reizi gadā. Riska pārvaldības sistēma:

- a) ietver SNMS operatora pieļaujamā riska līmeņa politiku un piemērotus riska pārvaldības instrumentus;
- b) sadala pienākumus un atbildību par riska lēmumiem;

- c) nosaka lēmumu pieņemšanas kārtību ar SNMS saistītās ārkārtas situācijās, t.sk. ņemot vērā notikumus finanšu tirgos, kas var negatīvi ietekmēt tirgus likviditāti un finanšu sistēmas stabilitāti dalībvalstīs, kuru valūta ir euro un kurās reģistrēts SNMS operators vai kāds no dalībniekiem.
2. SNMS operators veicina to, ka dalībnieki un attiecīgos gadījumos to klienti pārvalda un ierobežo riskus, kurus tie rada SNMS vai kurus SNMS rada tiem. Attiecībā uz dalībniekiem šādi veicināšanas pasākumi ietver efektīvu, proporcionālu un preventīvu finanšu sodu režīmu vai zaudējumu savstarpējas sadales kārtību, vai abus kopā.
3. SNMS operators vismaz reizi gadā izvērtē būtiskos riskus, kurus savstarpējās atkarības dēļ citas struktūras, t. sk. FTI, norēķinu bankas, likviditātes sniedzēji un pakalpojumu sniedzēji, rada SNMS vai kurus SNMS rada tiem. SNMS operators izstrādā risku pārvaldības instrumentus, kas ir efektīvi un proporcionāli identificētajam riska līmenim.
4. SNMS operators nosaka kritiskās SNMS funkcijas, operācijas un pakalpojumus. SNMS operators identificē konkrētus scenārijus, kuri tam var liegt iespēju bez pārtraukuma nodrošināt šīs kritiskās operācijas un pakalpojumus, un izvērtē visas iespējas atveseļošanai un, izņemot Eurosistēmas SNMS, organizētai darbības izbeigšanai. Kritiskās operācijas un pakalpojumus SNMS operators izvērtē vismaz reizi gadā. Pamatojoties uz šo vērtējumu, SNMS operators sagatavo funkcionētspējīgu plānu SNMS atveseļošanai un, izņemot Eurosistēmas SNMS, organizētai darbības izbeigšanai. Atveseļošanas vai organizētas darbības izbeigšanas plānā cita starpā iekļauj atveseļošanas un organizētas darbības izbeigšanas galveno stratēģiju kopsavilkumu, SNMS kritisko operāciju un pakalpojumu pārveidošanu, kā arī apraksta pasākumus, kas vajadzīgi galveno stratēģiju ieviešanai. SNMS operators vajadzības gadījumā sniedz attiecīgajām iestādēm informāciju, kas nepieciešama noregulējuma plānošanai.

11. pants

Kreditrisks

1. SNMS operators izveido efektīvu regulējumu, lai izmēritu, kontrolētu un pārvaldītu kredītriska pozīcijas attiecībā pret SNMS dalībniekiem un dalībnieku savstarpējās kredītriska pozīcijas, kuras rada SNMS maksājumu, klīringa un norēķinu procesi.
2. SNMS operators identificē visus kredītriska avotus. Kredītriska pozīciju aprēķināšana un monitorings notiek visas dienas laikā, izmantojot savlaicīgu informāciju un piemērotus riska pārvaldības instrumentus.
3. Atlikto neto norēķinu sistēmas gadījumā SNMS operators nodrošina, ka:
- a) finanšu saistības rodas ne vēlāk kā tajā brīdī, kad pārveduma rīkojums ir iekļauts neto norēķinu pozīciju aprēķinā, kas pieejams katram dalībniekam;
- b) vēlākais a) apakšpunktā minētajā brīdī turējumā ir pietiekami daudz līdzekļu 4. un 5. punktā minēto izrietošo kredītriska pozīciju segšanai.
4. SNMS operators, t. sk. atlikto neto norēķinu sistēmas ar norēķinu garantiju operators, kuram SNMS operāciju laikā ir kredītriska pozīcija attiecībā pret SNMS dalībniekiem, kredītriska pozīciju pret katru dalībnieku sedz, izmantojot nodrošinājumu, garantijas fondus, pašu kapitālu (pēc tam, kad atskaitīta summa, kas paredzēta vispārējā uzņēmējdarbības riska segšanai) vai citus līdzvērtīgus finanšu līdzekļus.
5. SNMS operators, t. sk. atlikto neto norēķinu sistēmas bez norēķinu garantijas operators, kurā SNMS dalībniekiem ir kredītriska pozīcijas, kuras izriet no SNMS maksājumu, klīringa un norēķinu procesiem, nosaka noteikumus vai noslēdz līgumus ar šiem dalībniekiem. Noteikumi vai līgumi nodrošina, ka SNMS dalībnieki nodrošina pietiekami daudz līdzekļu, kā minēts 4. punktā, lai segtu kredītriska pozīcijas, kas izriet no SNMS maksājumu, klīringa un norēķinu procesiem saistībā ar diviem dalībniekiem, kuriem kopā ar saistītajiem uzņēmumiem ir lielākā kopsavilkuma kredītriska pozīcija.
6. SNMS operators nosaka noteikumus un procedūras to zaudējumu segšanai, kas tieši izriet no viena vai vairāku dalībnieku saistību pret SNMS nepildīšanas. Šie noteikumi un procedūras nosaka to, kā sadala iespējamās nesegtos zaudējumus, t. sk. jebkuru līdzekļu, kurus SNMS var aizņemt no likviditātes sniedzējiem, atmaksu. Tie ietver SNMS operatora noteikumus un procedūras to finanšu līdzekļu, kurus SNMS izmantojusi stresa gadījumos, atjaunošanai 4. un 5. punktā noteiktajā līmenī.

12. pants

Nodrošinājums

1. SNMS kā nodrošinājumu pieņem vienīgi šādus aktīvus:
 - a) skaidrā nauda; un
 - b) aktīvi ar zemu kredītrisku, likviditātes risku un tirgus risku, t. i., aktīvi, attiecībā uz kuriem SNMS operators, balstoties uz pienācīgu iekšēju izvērtējamu, var uzskatāmi parādīt kompetentajai iestādei, ka aktīvi atbilst šādiem nosacījumiem:
 - i) tos emitējis emitents ar zemu kredītrisku;
 - ii) tie ir brīvi pārvedami un uz tiem neattiecas juridiski ierobežojumi vai trešo personu prasības;
 - iii) tie ir valūtā, kuras risku pārvalda SNMS operators;
 - iv) tiem ir uzticami cenas dati, kas tiek regulāri publicēti;
 - v) tie nav pakļauti cita veida nozīmīgam nepareizā virziena riskam;
 - vi) tos nav emitējis dalībnieks, kurš sniedz nodrošinājumu vai struktūra, kas ir daļa no grupas, kurā ietilpst šis dalībnieks, izņemot nodrošināto obligāciju gadījumā, ja nodrošinājuma pūlā esošie aktīvi ir pienācīgi nodalīti ar efektīvu juridiskā regulējuma palīdzību un atbilst i)–v) apakšpunktā izklāstītajām prasībām.

Veicot i)–v) apakšpunkta iekšējo izvērtēšanu, SNMS operators nosaka, dokumentē un piemēro objektīvu metodoloģiju.

2. SNMS operators izstrādā un ievieš kārtību un procedūras, lai monitorētu katra par nodrošinājumu pieņemtā aktīvā kredītkvalitāti, tirgus likviditāti un cenu svārstīgumu. SNMS operators regulāri un ne retāk kā reizi gadā pārskata savas vērtēšanas kārtības un procedūras pietiekamību. Šāds izvērtējums tiek veikts arī katru reizi, notiekot būtiskām izmaiņām SNMS riska pozīcijā. SNMS operators vismaz reizi dienā nosaka sava nodrošinājuma tirgus cenu.
3. SNMS operators nosaka stabilus un konservatīvus diskontus un vismaz reizi gadā pārbauda tos, kā arī ņem vērā stresa periodus tirgū. Diskonta procedūras vismaz reizi gadā apstiprina darbinieki, kas nav darbinieki, kuri diskonta procedūras izstrādā un piemēro.
4. SNMS operators veic pasākumus, lai novērstu kādu aktīvu koncentrētus turējumus, ja tas var nozīmīgi ierobežot spēju šos aktīvus ātri realizēt bez ievērojamas negatīvas ietekmes uz cenu.
5. SNMS operators, kurš pieņem pārrobežu nodrošinājumu, identificē un mazina ar tā izmantošanu saistītos riskus, un nodrošina, ka pārrobežu nodrošinājums var tikt izmantots savlaicīgi.
6. SNMS operators izmanto efektīvu un operacionāli elastīgu nodrošinājuma pārvaldes sistēmu.
7. Šī panta 1. punkts neattiecas uz Eurosistēmas SNMS.

13. pants

Likviditātes risks

1. SNMS operators izveido visaptverošu sistēmu, lai pārvaldītu likviditātes riskus, ko rada SNMS dalībnieki, norēķinu bankas, nostro aģenti, turētājbankas, likviditātes sniedzēji un citas attiecīgās struktūras. SNMS operators nodrošina, ka dalībniekiem ir pieejami pienācīgi instrumenti savas likviditātes efektīvai pārvaldīšanai, kā arī monitorē un veicina vienmērīgu likviditātes plūsmu sistēmā.
2. SNMS operators ievieš operacionālus un analītiskus instrumentus, kas tam regulāri un savlaicīgi ļauj identificēt, izmērīt un monitorēt norēķinu un līdzekļu plūsmas, t. sk. dienas likviditātes izmantošanu.

3. SNMS operators, kas ir atlikto neto norēķinu sistēmas operators, nodrošina, ka:
- a) finanšu saistības rodas ne vēlāk kā tajā brīdī, kad pārveduma rīkojums ir iekļauts neto norēķinu pozīciju aprēķinā, kas pieejams katram dalībniekam;
 - b) vēlākais a) apakšpunktā minētajā brīdī turējumā ir pietiekami daudz likvidu līdzekļu saskaņā ar 4.–7. punktu.
4. SNMS operatora turējumā jebkurā laikā pēc finanšu saistību rašanās brīža ir pietiekami daudz likvidu līdzekļu visās valūtās, kurās tas veic savu darbību, vai SNMS operators nodrošina, ka pietiekami daudz šādu likvidu līdzekļu ir SNMS dalībnieku turējumā, lai tajā pašā dienā veiktu finanšu saistību norēķinus dažāda veida iespējamā stresa situācijās. Attiecīgos gadījumos tas ietver dienas vai vairākdienu norēķinus. Stresa scenāriji ietver:
- a) dalībnieka, kuram kopā ar saistītajiem uzņēmumiem ir lielākās kopsavilkuma finanšu saistības, saistību neizpildi ārkārtējos, bet iespējamajos tirgus apstākļos; un
 - b) citus scenārijus atbilstoši 12. punktam.
5. Lai tāda dalībnieka, kuram kopā ar saistītajiem uzņēmumiem ir lielākās kopsavilkuma finanšu saistības, 4. punkta a) apakšpunktā noteiktajā saistību neizpildes gadījumā veiktu savlaicīgus finanšu saistību norēķinus, SNMS operatora, kurš veic vienpusējus euro norēķinus, turējumā ir pietiekami daudz likvidu līdzekļu atbilstoši 4. punktam, vai SNMS operators nodrošina, ka pietiekami daudz šādu likvidu līdzekļu ir SNMS dalībnieku turējumā, šādā veidā:
- a) skaidra nauda Eurosistēmā; vai
 - b) atbilstošs nodrošinājums, kas Eurosistēmas nodrošinājuma regulējumā noteikts Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādņē (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ⁽¹²⁾ un Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādņē ECB/2014/31 ⁽¹³⁾, ja SNMS operators var uzskatāmi parādīt, ka šāds nodrošinājums ir nekavējoties pieejams un konvertējams skaidrā naudā, izmantojot iepriekš noteiktu finansēšanas mehānismu, uz kuru var paļauties pat tad, kad tirgū ir stresa periodi.
6. SNMS operatora, kurš veic vienpusējus euro norēķinus, turējumā ir 4. punkta b) apakšpunktam atbilstoši papildu likvidi līdzekļi, vai SNMS operators nodrošina, ka šādi līdzekļi ir tā dalībnieku turējumā, 5. punktā noteiktajos veidos vai kredītspējīgā komercbankā, kā kāds no šiem instrumentiem:
- a) tam paredzētas kredītlīnijas;
 - b) tam paredzēti valūtas mijmaiņas darījumi;
 - c) tam paredzēti repo darījumi;
 - d) 12. panta 1. punkta prasībām atbilstoši aktīvi, kurus tur vērtspapīru kontu turētājs;
 - e) ieguldījumi.
7. Visu šo instrumentu gadījumā skaidrai naudai ir jābūt pieejamai tik ātri, lai būtu iespējams veikt norēķinus tajā pašā dienā. SNMS operatoram jo īpaši jāvar uzskatāmi parādīt, ka bezskaidrās naudas instrumenti ir nekavējoties pieejami un konvertējami skaidrā naudā, izmantojot iepriekš noteiktu finansēšanas mehānismu, uz kuru var paļauties pat tad, kad tirgū ir stresa periodi.

SNMS operators, balstoties uz pienācīgu iekšēju izvērtējumu, ir gatavs uzskatāmi parādīt kompetentajai iestādei, ka komercbanka ir kredītspējīga.

SNMS operatora, kurš veic divpusējus vai vienpusējus norēķinus valūtās, kas nav euro, turējumā ir pietiekami daudz likvidu līdzekļu atbilstoši 4. punktam, vai SNMS operators nodrošina, ka pietiekami daudz šādu likvidu līdzekļu ir SNMS dalībnieku turējumā, 6. punktā noteiktajos veidos.

⁽¹²⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/510 (2014. gada 19. decembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanu (ECB/2014/60) (OV L 91, 2.4.2015., 3. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2015/510/oj>).

⁽¹³⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne ECB/2014/31 (2014. gada 9. jūlijs) par papildu pagaidu pasākumiem attiecībā uz Eurosistēmas refinansēšanas operācijām un nodrošinājuma atbilstību, kā arī grozījumiem Pamatnostādņē ECB/2007/9 (OV L 240, 13.8.2014., 28. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/guideline/2014/528/oj>).

8. Ja SNMS operators 4. punktā norādītos aktīvus papildina ar citiem aktīviem, šie aktīvi pēc vajadzības ir tirgojami vai tiek pieņemti kā nodrošinājums (piem., kredītlīnijas, mijmaiņas darījumi vai repo darījumi) saistību neizpildes gadījumā pat tad, ja par to iepriekš nevar vienoties vai garantēt ārkārtējos, bet iespējamajos tirgus apstākļos. Ja SNMS dalībnieks 4. punktā norādītos aktīvus papildina ar citiem aktīviem, SNMS operators nodrošina, ka šie citi aktīvi atbilst šī punkta pirmajā teikumā noteiktajām prasībām. Uzskata, ka aktīvi būs tikpat tirgojami un tiks pieņemti kā nodrošinājums, ja SNMS operators ņēmis vērā attiecīgās centrālās bankas noteikumus un praksi attiecībā uz nodrošinājuma atbilstību.

9. SNMS operators nedrīkst pieņemt, ka būs pieejams centrālās bankas kredīts ārkārtas gadījumiem.

10. SNMS operators ar pienācīgu rūpību pārbauda, vai katram, kurš sniedz SNMS likvidos līdzekļus, kā minēts 4. punktā, ir:

- a) pietiekama un aktuāla informācija, lai apzinātu un pārvaldītu likviditātes riskus saistībā ar skaidrās naudas vai aktīvu sniegšanu; un
- b) spēja nodrošināt skaidro naudu vai aktīvus pēc vajadzības.

SNMS operators vismaz reizi gadā izvērtē, vai tas ievērojis pienācīgas rūpības pienākumu. Vienīgi iestādes, kurām ir piekļuve emisijas centrālās bankas kredītam, tiek pieņemtas kā likviditātes sniedzējas. SNMS operators regulāri pārbauda SNMS procedūras piekļuvei tās likvidajiem līdzekļiem.

11. SNMS operators, kuram ir piekļuve centrālās bankas kontiem, maksājumu pakalpojumiem vai vērtspapīru pakalpojumiem, izmanto šos pakalpojumus, ja tas ir praktiski iespējams.

12. SNMS operators, izmantojot stingrus stresa testus, nosaka SNMS likvido līdzekļu apjomu un regulāri pārbauda to pietiekamību, lai atbilstu 4. un 5. punkta prasībām. Veicot stresa testus, SNMS operators apsver dažāda veida attiecīgos scenārijus, tostarp viena vai vairāku dalībnieku saistību neizpildi vienā dienā un divās vai vairākās dienās pēc kārtas.

Apsverot šādus scenārijus, ņem vērā SNMS uzbūvi un darbību un pārbauda visas struktūras, kas var radīt būtiskus likviditātes riskus SNMS, t. sk. norēķinu bankas, nostro aģentus, turētājbankas, likviditātes sniedzējus un saistītās FTI. Vajadzības gadījumā scenāriji aptver vairāku dienu periodu.

13. SNMS operators dokumentē iemeslus to skaidrās naudas un citu aktīvu summu turēšanai, kuras ir SNMS operatora vai dalībnieku rīcībā, kā arī SNMS operatoram ir pienācīga ar to saistīta pārvaldības kārtība. SNMS operators ievieš skaidras procedūras savu stresa testu rezultātu paziņošanai valdei un izmanto šos rezultātus, lai novērtētu savas likviditātes risku pārvaldības sistēmas pietiekamību un veiktu pielāgojumus tajā.

14. SNMS operators nosaka skaidrus noteikumus un procedūras, kas pēc viena vai vairāku SNMS dalībnieku saistību neizpildes ļauj SNMS veikt tās pašas dienas un vajadzības gadījumā dienas vai vairākdienu finanšu saistību norēķinus. Šajos noteikumos un procedūrās:

- a) iekļauj neparedzētus un potenciāli nenodrošinātus likviditātes iztrūkumus;
- b) cenšas novērst finanšu saistību pārrēķinu, atsaukšanu vai tās pašas dienas norēķinu aizkavēšanos;
- c) norāda, kā skaidrās naudas un citu aktīvu kopapjomu, kas SNMS izmantoti stresa gadījumā, atjaunot līdz apmēram, kas vajadzīgs saskaņā ar 4.–6. punktu.

14. pants

Galīgais norēķins

SNMS operators nosaka noteikumus un procedūras, kas ļauj galīgo norēķinu veikt ne vēlāk kā plānotās norēķinu dienas beigās.

15. pants

Naudas norēķini

1. SNMS operators, kurš veic vienpusējus norēķinus euro, nodrošina, ka galīgais norēķins notiek centrālās bankas naudā. SNMS operators, kurš veic citas SNMS norēķinus, pat ārkārtas situācijas gadījumā tiecas nodrošināt, ka šāda cita SNMS veic galīgo norēķinu.
2. SNMS operators, kurš veic divpusējos norēķinus vai vienpusējos norēķinus valūtās, kas nav euro, nodrošina, ka galīgais norēķins notiek centrālās bankas naudā, ja tas ir praktiski un iespējams.
3. Ja centrālās bankas nauda netiek izmantota, SNMS operators nodrošina, ka naudas norēķini notiek, izmantojot norēķinu aktīvus ar zemu kredītrisku un likviditātes risku vai bez tiem.
4. Ja norēķins notiek komercbanku naudā, SNMS operators monitorē, pārvalda un ierobežo kredītriskus un likviditātes riskus, kas rodas saistībā ar komerciālām norēķinu bankām. Jo īpaši SNMS operators ievieš un monitorē striktu kritēriju ievērošanu attiecībā uz tā norēķinu bankām, kuros cita starpā ņem vērā to regulējumu un uzraudzību, kredīspēju, kapitalizāciju, pieeju likviditātei un operacionālo uzticamību. SNMS operators arī monitorē un pārvalda kredītrisku un likviditātes risku koncentrāciju SNMS komerciālajās norēķinu bankās.
5. Ja SNMS operators naudas norēķinus veic pats savā uzskaitē, tas minimizē un strikti ierobežo savus kredītriskus un likviditātes riskus.
6. Ja norēķins notiek komercbanku naudā, SNMS operatora juridiskās vienošanās ar komerciālajām norēķinu bankām skaidri nosaka:
 - a) kad sagaidāms, ka notiks norēķins individuālu norēķinu banku uzskaitē;
 - b) ka pēc to veikšanas pārvedumi ir galīgi;
 - c) ka saņemtie līdzekļi tiek pārvesti cik drīz vien iespējams un vismaz līdz dienas beigām.

16. pants

Maksājums pret maksājumu

SNMS operators, kurš izmanto maksājums pret maksājumu mehānismu, novērš galveno risku, nodrošinot, ka galīgais norēķins par vienu saistību notiek tikai tad, ja noticis arī galīgais norēķins par otru saistību. Šis noteikums jāievēro neatkarīgi no tā, vai norēķins notiek bruto vai neto un tikai tad, kad ir nodrošināts norēķina galīgums.

17. pants

Dalībnieka saistību neizpildes noteikumi un procedūras

1. SNMS operators SNMS noteikumos un procedūrās nosaka dalībnieka saistību neizpildes definīciju, kura iekļauj vismaz dalībnieka nespēju pildīt savas finanšu saistības, pienākot to termiņam, t. sk. operacionālu iemeslu dēļ, dēļ līguma nosacījumu neievērošanas, vai maksātnespējas procedūras uzsākšanas pret šādu dalībnieku. SNMS operators nošķir automātisku un izvēles saistību neizpildi. Izvēles saistību neizpildes gadījumā SNMS operators norāda, kurai struktūrai ir tiesības pieņemt šo lēmumu. SNMS operators šo definīciju pārskata vismaz reizi gadā.
2. SNMS operatoram ir saistību neizpildes noteikumi un procedūras, kas tam ļauj pildīt saistības dalībnieka saistību neizpildes gadījumā un kas paredz resursu atjaunošanu pēc saistību neizpildes. Noteikumos un procedūrās nosaka vismaz:
 - a) darbības, kuras SNMS operators var veikt saistību neizpildes gadījumā;
 - b) vai šādu darbību veikšana ir automātiska vai izvēles un līdzekļus, ar kuru palīdzību šī izvēle tiek realizēta;

- c) iespējamās pārmaiņas SNMS operatora normālajā norēķinu praksē, lai nodrošinātu savlaicīgus norēķinus;
- d) maksājumu pārvaldību apstrādes dažādās fāzēs;
- e) darbību iespējamo kārtību;
- f) iesaistīto pušu, t. sk. saistības pildošo dalībnieku, lomas, pienākumus un atbildību;
- g) citus mehānismus, kurus aktivizē maksātspējas ietekmes ierobežošanai.

3. SNMS operators ir gatavs īstenot saistību neizpildes noteikumus un procedūras, t. sk. jebkuras tā noteikumos paredzētās atbilstošās izvēles procedūras. SNMS operators t. sk. nodrošina, ka: a) tam ir operacionālā kapacitāte, t. sk. labi apmācīts personāls pietiekamā skaitā, 2. punktā minēto procedūru savlaicīgai īstenošanai, un b) SNMS noteikumos un procedūrās iekļautas dokumentācijas, informācijas un komunikācijas vajadzības un, ja iesaistīta vairāk nekā viena FTI vai iestāde, koordinācijas vajadzības.

4. SNMS operators publisko 2. punktā minētos savu noteikumu un procedūru galvenos aspektus, kas ietver vismaz:

- a) apstākļus, kuros tiks veiktas darbības;
- b) to, kurš veiks šīs darbības;
- c) veicamo darbību apjomu;
- d) mehānismus, lai attiecinātu SNMS operatora saistības pret dalībniekiem, kuri pilda savas saistības.

5. SNMS operators 2. punktā minētos SNMS noteikumus un procedūras pārbauda un pārskata vismaz reizi gadā, kā arī pēc jebkurām būtiskām pārmaiņām SNMS, kuras ietekmē šos noteikumus un procedūras. Šādās pārbaudēs un pārskatīšanās SNMS operators iesaista SNMS dalībniekus un attiecīgās ieinteresētās puses.

18. pants

Vispārējais uzņēmējdarbības risks

1. SNMS operators izveido spēcīgas pārvaldības un kontroles sistēmas, lai identificētu, monitorētu un pārvaldītu vispārējos uzņēmējdarbības riskus, t. sk. zaudējumus uzņēmējdarbības stratēģijas sliktas izpildes dēļ, skaidrās naudas negatīvas plūsmas, kā arī negaidītus un pārmērīgi lielus darbības izdevumus.

2. SNMS operatoram ir funkcionētspējīgs atveseļošanas un, izņemot Eurosistēmas SNMS, organizētas darbības izbeigšanas plāns, kā paredzēts 10. panta 4. punktā.

3. SNMS operators nosaka 2. punktā minētā plāna īstenošanai vajadzīgo aktīvu summu, ņemot vērā savu vispārējo uzņēmējdarbības riska profilu un laiku, kas vajadzīgs atveseļošanai un/vai organizētai darbības izbeigšanai attiecībā uz SNMS kritiskajām operācijām un pakalpojumiem. Šīs summa ir līdzvērtīga vismaz sešu mēnešu kārtējiem darbības izdevumiem.

4. Lai SNMS operators varētu turpināt darbību un sniegt pakalpojumus, 3. punktā minētās summas segšanas vajadzībām SNMS operatora turējumā ir likvidi neto aktīvi, kurus finansē ar kapitāla, piem., parasto akciju, atklāto rezervju vai citas paturētās peļņas, palīdzību. Šie aktīvi papildina līdzekļus, kas tiek turēti, lai nodrošinātos pret dalībnieku saistību neizpildi vai citiem riskiem, uz kuriem attiecas 11. un 13. pants. Lai izvairītos no divkāršām kapitāla prasībām, var iekļaut kapitālu, kurš tiek turēts saskaņā ar starptautiskajiem uz risku pamatotajiem kapitāla standartiem.

5. Šī panta 4. punktā minētie aktīvi, kuri tiek turēti, lai nodrošinātos pret vispārējo uzņēmējdarbības risku, ir pietiekami likvidi un ar pietiekami augstu kvalitāti, lai tie būtu savlaicīgi pieejami, un tos nodala no aktīviem, kuri tiek turēti ikdienas darījumu operācijām. SNMS operatoram jābūt spējīgam realizēt aktīvus, kuri tiek turēti, lai nodrošinātos pret vispārējo uzņēmējdarbības risku, ar nelielu negatīvu ietekmi uz cenu vai bez tās, lai tas varētu turpināt darbību un sniegt pakalpojumus, arī ciešot vispārējos uzņēmējdarbības zaudējumus.

6. SNMS operatoram ir funkcionētspējīgs kapitāla plāns papildu kapitāla piesaistišanai, ja tā kapitāls samazinās līdz 3. punktā norādītajai summai vai ir mazāks par to.
7. Šī panta 3.–6. punkts neattiecas uz Eurosistēmas SNMS.

19. pants

Turēšanas un ieguldījumu risks

1. SNMS operators savus un dalībnieku aktīvus tur uzraudzītās un regulētās iestādēs (turpmāk – “finanšu aktīvu kontu turētāji”), kas piemēro grāmatvedības praksi, finanšu aktīvu turēšanas procedūras un iekšējo kontroli, kas pilnībā aizsargā šos aktīvus pret zaudējuma risku finanšu aktīvu konta turētāja vai apaksturētāja maksātnespējas, nevērības, krāpšanas, sliktas pārvaldības vai nepietiekamas uzskaites gadījumā.
2. SNMS operators var savlaicīgi piekļūt saviem aktīviem un aktīviem, ko tam nodevuši dalībnieki.
3. SNMS operators izvērtē un izprot risku apmērus saistībā ar tā turētājbankām, pilnībā ņemot vērā savas attiecības ar katru no tām.
4. SNMS operators apstiprina ieguldījumu stratēģiju, kas atbilst tā vispārējai riska pārvaldības stratēģijai un to pilnībā dara zināmu dalībniekiem. SNMS operators ieguldījumu stratēģiju pārskata vismaz reizi gadā.
5. SNMS operatora ieguldījumus saskaņā ar tā ieguldījumu stratēģiju nodrošina augstas kvalitātes debitors vai tās ir prasības pret šādu debitoru. SNMS operators definē augstas kvalitātes debitora kritērijus. Ieguldījumi tiek veikti instrumentos ar minimālu kredītrisku, tirgus risku un likviditātes risku.
6. Šī panta 3.–5. punkts neattiecas uz Eurosistēmas SNMS.

20. pants

Operacionālais risks

1. Operacionālā riska identificēšanai, uzraudzīšanai un pārvaldīšanai SNMS operators izveido spēcīgu regulējumu, kas ietver piemērotas sistēmas, režīmus, procedūras un monitoringa instrumentus.
2. SNMS operators periodiski un pēc nozīmīgām izmaiņām sistēmā pārskata, auditē un pārbauda režīmus, procedūras un instrumentus.
3. SNMS operators nosaka pakalpojumu līmeņus un operacionālās uzticamības mērķus, kā arī plānus šo mērķu sasniegšanai. SNMS operators šos mērķus un plānus pārskata vismaz reizi gadā.
4. SNMS operators nodrošina, ka SNMS jebkurā laikā ir maināma kapacitāte, lai tiktu galā ar maksājumu skaita pieaugumu stresa apstākļos, un ka SNMS var sasniegt pakalpojuma līmeņa mērķus.
5. SNMS operators apstiprina visaptverošu fiziskās drošības un informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) drošības politiku, procesus un sistēmas politiku, kā arī noturīgas informācijas sistēmas, kas pienācīgi identificē, novērtē un pārvalda jebkuru iespējamo ievainojamību, draudu incidentus un riskus IKT vidē. SNMS operators šos plānus pārskata vismaz reizi gadā.
6. SNMS operators apstiprina darbības nepārtrauktības plānu, kurā iekļauj notikumus, kas rada nozīmīgu SNMS darbības traucējumu risku. Plānā paredz rezerves telpu izmantošanu un kritisko informācijas tehnoloģiju sistēmu darbības atsākšanas nodrošināšanu divu stundu laikā pēc šādiem notikumiem. Plāns izstrādāts tā, lai SNMS vienmēr būtu spējīga norēķināties par visiem maksājumiem, kas jāveic līdz tās darbības beigām, kurā noticis traucējums. SNMS operators plānu pārbauda un pārskata vismaz reizi gadā.

7. SNMS operators identificē kritiskos dalībniekus, pamatojoties t. sk. uz maksājumu skaitu un apjomu un uz to iespējamo ietekmi uz citiem dalībniekiem un SNMS kopumā gadījumā, ja šādi dalībnieki saskartos ar nozīmīgu operacionālu problēmu.
8. SNMS operators identificē, monitorē un pārvalda riskus, kurus SNMS darbībai var radīt kritiskie dalībnieki, citas FTI, kā arī pakalpojumu un komunālo pakalpojumu sniedzēji.
9. Šajā pantā atsaucies uz "risku" ietver 21. un 22. pantā norādītos riskus.

21. pants

Kiberdrošības risks

1. SNMS operators izveido visaptverošu kiberneturības regulējumu ar atbilstošiem pārvaldības pasākumiem, kas tam ļauj efektīvi un lietderīgi pārvaldīt kiberdrošības riskus, un kiberneturības stratēģiju, kurā ņemts vērā SNMS operatora pieļaujamais riska līmenis un vēlme uzņemties risku.
2. Šī panta 1. punktā minētais kiberneturības regulējums nodrošina vismaz:
 - a) galveno lomu noteikšanu un klasifikāciju, tostarp pārskatatbildību par lēmumu pieņemšanu organizācijā, procesus, operācijas, pakalpojumus un informācijas aktīvus, kas atbalsta SNMS kritiski svarīgās operācijas un pakalpojumus, lai nodrošinātu, ka ieviesti atbilstoši pasākumi to aizsardzībai un savlaicīgai atveseļošanai kiberuzbrukuma gadījumā;
 - b) SNMS pienācīgu aizsardzību pret kiberriskiem, tostarp īstenojot efektīvu drošības kontroli un veicot kontroles darbības attiecībā uz galveno IKT sistēmu darbību un drošību, sensitīvas informācijas apstrādi vai glabāšanu;
 - c) jebkādu kiberincidentu vai to pazīmju savlaicīgu un pienācīgu atklāšanu, tostarp monitorējot anomālas darbības;
 - d) savlaicīgu un pienācīgu reaģēšanu uz jebkuru kiberincidentu vai jebkuru nevēlamu notikumu un atgūšanos no tiem, ļaujot SNMS ātri atsākt kritiskās darbības tādā veidā, kas ierobežo kaitējumu SNMS.
3. SNMS operators izveido testēšanas programmu, lai regulāri pārbaudītu visu 1. un 2. punktā minētā kiberneturības regulējuma procesu, procedūru un kontroles darbību operacionālo efektivitāti. Šīs testēšanas programmas ietvaros SNMS operators veic *TIBER-EU* uz apdraudējumu balstītus ielaušanās testus, kuros izmanto papēmienu, kas simulē uzbrukumu SNMS kritiski svarīgajām funkcijām un pamatā esošajām sistēmām, kā noteikts *TIBER-EU* regulējumā.

Ja kā SNMS operators identificēta filiāle, kompetentā iestāde var ņemt vērā tāda ielaušanās testa rezultātus, ko veikusi juridiskā persona, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle, ja šādu ielaušanās testu var uzskatīt par līdzvērtīgu *TIBER-EU* testam un ja tas aptver arī filiāles attiecīgo kontroles mehānismu un sistēmu efektivitāti.

4. SNMS operators nodrošina, ka tā valdei un vadībai, un attiecīgā gadījumā filiāles vadībai, kā arī SNMS operatora personālam ir laba izpratne par kiberneturību un pietiekama situācijas apzināšanās attiecībā uz kiberdraudu vidi, kurā SNMS operators darbojas, izmantojot efektīvu apdraudējuma izlūkošanas procesu un informācijas apmaiņu savā organizācijā un ar citām savstarpēji saistītām struktūrām visā finanšu sistēmā.
5. SNMS operators ievieš atbilstošas sistēmas, politiku, procedūras un kontroles mehānismus, kas tam ļauj novērtēt un gūt izpratni par savas kiberneturības stratēģijas un regulējuma īstenošanas efektivitāti.
6. SNMS operators ievieš procedūras, kas nodrošina, ka vismaz par jebkuriem būtiskiem kiberincidentiem, kas negatīvi ietekmē SNMS, tostarp incidentiem, kuru pamatā ir SNMS dalībnieki un trešās personas, kas sniedz pakalpojumus, tiek ziņots: a) valdei, vadībai un attiecīgos gadījumos filiāles vadībai, un b) kompetentajai iestādei. SNMS operators attiecībā uz kiberdrošību ievieš pastāvīgas apmācības un uzlabojumu procesus. Šie procesi, piemēram, nodrošina, ka kiberneturības regulējumā tiek ņemta vērā apdraudējuma attīstība, kā arī kiberincidentu izvērtēšana, ņemot vērā gūto pieredzi.

22. pants

Ārpakalpojumi

1. SNMS operators vienmēr turpina būt atbildīgs par atbilstību šīs regulas prasībām attiecībā uz visām ārpakalpojumā nodotajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem, kas saistīti ar SNMS darbību.
2. SNMS operators nodrošina, ka ārpakalpojuma izmantošana nemazina SNMS operatora spēju izpildīt šīs regulas prasības un tieši vai netieši nerada SNMS operatora atbildības par šīs regulas prasību izpildi deleģēšanu ārpakalpojuma sniedzējam.
3. SNMS operatoram, izmantojot trešo personu vai grupas iekšējo struktūru ārpakalpojumus, ir rakstiskas līgumiskas vienošanās starp SNMS operatoru un ārpakalpojumu sniedzēju. Līgumisko vienošanos noteikumi vismaz:
 - a) nodrošina, ka SNMS operators var pildīt savus pienākumus, kas izriet no šīs regulas, citiem piemērojamiem tiesību aktiem, regulatīvajām prasībām un līgumiem;
 - b) ietver skaidru un precīzu aprakstu attiecībā uz ārpakalpojumā nodotajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem, ārpakalpojuma sniedzēja funkcijām, kā arī līgumisko vienošanos pušu tiesību un pienākumu sadalījumu;
 - c) nodrošina attiecīgās kompetentās iestādes tiesības īstenot savas pilnvaras saskaņā ar šīs regulas 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu un – ārpakalpojumu gadījumā saistībā ar SNMS kritiski svarīgajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem, kā noteikts 10. panta 4. punktā, – nodrošina arī attiecīgās kompetentās iestādes tiesības īstenot savas pilnvaras saskaņā ar šīs regulas 29. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu;
 - d) norāda, vai atļautā SNMS kritiski svarīgo funkciju, operāciju un/vai pakalpojumu ārpakalpojuma tālāka deleģēšana, kā arī nosacījumus, kas būtu piemērojami šādos gadījumos un kas nodrošina SNMS operatora atbilstību šīs regulas prasībām;
 - e) nodrošina SNMS operatora tiesības izbeigt līgumisko vienošanos normatīvo aktu vai līgumu noteikumu būtisku pārkāpumu gadījumos, kā arī gadījumos, kuros nav iespējams nodrošināt atbilstību šā panta prasībām.
4. SNMS operatoram ir visaptverošs ārpakalpojumu regulējums, kas ļauj efektīvi identificēt, monitorēt un pārvaldīt riskus, ko rada ārpakalpojums visā tā dzīves ciklā. SNMS operatoram ir arī ārpakalpojumu stratēģija, kurā ņemts vērā SNMS operatora pieļaujamais riska līmenis.
5. Šī panta 4. punktā minētais ārpakalpojumu regulējums ļauj SNMS operatoram vismaz:
 - a) pirms jebkādas līgumiskas vienošanās parakstīšanas novērtē visus riskus, ko var radīt ārpakalpojums, tostarp koncentrācijas riskus un riskus, kas saistīti ar ārpakalpojuma tālāku deleģēšanu;
 - b) identificē un efektīvi pārvalda riskus, kas saistīti ar SNMS kritiski svarīgo funkciju, operāciju un/vai pakalpojumu nodošanu ārpakalpojumā;
 - c) nodrošina, ka tiek izvērtēti visi interešu konflikti, kas saistīti ar ārpakalpojumā nodotajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem;
 - d) izmantot revīzijas tiesības, kas vajadzīgas, lai novērtētu saistītos ārpakalpojumu riskus un izpildītu savus regulatīvos pienākumus. Tas ietver ar SNMS kritiski svarīgajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem saistītā ārpakalpojumu sniedzēja revīziju un pārbaudi.
6. SNMS operators nodrošina, ka ārpakalpojuma izmantošana nemazina SNMS darbības efektivitāti un drošību, kā arī tā sistēmu, politikas, iekšējās kontroles un saistīto procedūru drošību.

7. Izmantojot ārpakalpojumus saistībā ar SNMS kritiski svarīgajām funkcijām, operācijām un/vai pakalpojumiem, kā noteikts 10. panta 4. punktā, SNMS operators izstrādā un uztur atkāpšanās stratēģiju, kas nodrošina, ka nerodas SNMS darbības traucējumi.

8. Eurosistēma izstrādā SNMS operatoriem adresētus nesaistošus norādījumus par prasībām saistībā ar ārpakalpojumiem. ECB šādus norādījumus dara pieejamus savā interneta vietnē.

23. pants

Piekluves un dalības kritēriji

1. SNMS operators nosaka un publisko nediskriminējošus piekluves un dalības kritērijus attiecībā uz SNMS pakalpojumiem tiešajiem un vajadzības gadījumā netiešajiem dalībniekiem un citām FTI. SNMS operators šos kritērijus pārskata vismaz reizi gadā.

2. Piekluves un dalības kritēriji, kas minēti 1. punktā, balstās uz SNMS drošības un efektivitātes apsvērumiem un ņem vērā tās apkalpotos tirgus, kā arī ir pielāgoti un samērojami ar SNMS specifiskajiem riskiem. Ievērojot proporcionalitātes principu, SNMS operators nosaka prasības, kas piekļuvi ierobežo pēc iespējas mazāk. Ja SNMS operators liedz piekļuvi kādai struktūrai, kas lūdz dalības tiesības, tas lieguma iemeslus norāda rakstiski, pamatojoties uz visaptverošu risku analīzi.

3. SNMS operators pastāvīgi monitorē to, vai dalībnieki atbilst SNMS piekluves un dalības kritērijiem. SNMS operators nosaka nediskriminējošas procedūras dalībnieka dalības tiesību apturēšanai un organizētai pārtraukšanai, ja dalībnieks neatbilst kritērijiem, un publisko šādu procedūru attiecīgos galvenos aspektus. SNMS operators procedūras pārskata vismaz reizi gadā.

24. pants

Daudzpakāpju dalības kārtība

1. Riska pārvaldības nolūkā SNMS operators nodrošina, ka SNMS noteikumi, procedūras un līgumi tam ļauj saņemt informāciju par netiešajiem dalībniekiem, lai identificētu, monitorētu un pārvaldītu jebkurus būtiskus riskus SNMS, ko var radīt dalība. Šī informācija attiecas vismaz uz:

- a) darbības, kuru tiešie dalībnieki veic savā vai netiešo dalībnieku vārdā, proporcionālo daļu attiecībā pret darbību sistēmas līmenī;
- b) netiešo dalībnieku skaitu, kuri norēķinus veic, izmantojot atsevišķu tiešo dalībnieku;
- c) SNMS maksājumu skaitu un apjomu, kurus iniciējis katrs netiešais dalībnieks;
- d) punkta c) apakšpunktā minēto maksājumu skaitu un apjomu proporcionālo daļu tā tiešā dalībnieka maksājumos, ar kura palīdzību netiešais dalībnieks piekļūst SNMS.

2. SNMS operators, ņemot vērā 1. punktā minēto informāciju, identificē tiešo un netiešo dalībnieku būtisku atkarību, kas var ietekmēt SNMS.

3. Risku pārvaldīšanas nolūkā SNMS operators identificē netiešos dalībniekus, kuri rada būtiskus riskus SNMS, un tiešos dalībniekus, ar kuru palīdzību tie piekļūst SNMS.

4. SNMS operators riskus, kas rodas no daudzpakāpju dalības, pārskata vismaz reizi gadā. Lai nodrošinātu, ka riski tiek pienācīgi pārvaldīti, tas vajadzības gadījumā veic risku mazinošas darbības.

25. pants

Lietderība un efektivitāte

1. SNMS operatoram ir procedūra SNMS apkalpoto tirgu vajadzību noteikšanai un izpildīšanai, jo īpaši attiecībā uz:
 - a) klīringa un norēķinu kārtības izvēli;
 - b) darbības struktūru;
 - c) produktu loku, attiecībā uz kuriem tiek veikts klīrings un norēķini;
 - d) tehnoloģijas un procedūru izmantošanu.
2. SNMS operatoram ir skaidri noteikti mērķi un uzdevumi, kas ir izmērāmi un sasniedzami, piem., pakalpojumu minimālā līmeņa, riska pārvaldības prognožu un uzņēmējdarbības prioritāšu jomā.
3. SNMS operators izveido mehānismu regulārai, vismaz ikgadējai 1. un 2. punktā noteikto prasību pārskatīšanai.

26. pants

Komunikācijas procedūras un standarti

SNMS operators izmanto vai piemēro attiecīgās starptautiski pieņemtās komunikāciju procedūras un standartus, lai veicinātu efektīvus maksājumus, klīringu, norēķinus un grāmatojumus.

27. pants

Noteikumu, galveno procedūru un tirgus datu atklātība

1. SNMS operators pieņem skaidrus un visaptverošus noteikumus un procedūras, kas pilnībā darīti zināmi dalībniekiem. Attiecīgie noteikumi un galvenās procedūras ir publiski pieejamas.
2. SNMS operators sniedz sistēmas uzbūves un operāciju, kā arī SNMS operatora un dalībnieku tiesību un pienākumu skaidru aprakstu, lai dalībnieki var izvērtēt riskus, kurus tie uzņemsies, piedaloties SNMS.
3. SNMS operators nodrošina visus vajadzīgos un pienācīgos dokumentus un apmācības, lai veicinātu to, ka dalībnieki saprot SNMS noteikumus un procedūras, kā arī riskus, ar kuriem tie saskaras, piedaloties SNMS.
4. SNMS operators publiski dara zināmas SNMS komisijas maksas atsevišķu piedāvāto pakalpojumu līmenī, kā arī savu atlaižu politiku. Salīdzināšanas nolūkiem SNMS operators sniedz maksas pakalpojumu skaidru aprakstu.
5. SNMS operators sniedz atbildes uz CPMI-IOSCO Finanšu tirgus infrastruktūru informācijas sniegšanas regulējuma jautājumiem un dara tās zināmas publiski. SNMS operators savas atbildes atjaunina, ja notikušas būtiskas izmaiņas sistēmā vai darbības nosacījumos, darot to ne retāk kā reizi divos gados. SNMS operators tāpat dara zināmus darījumu skaita un apjoma pamatdatus.

28. pants

Vispārējs pienākums ievērot noteikumus

1. SNMS operatori atbilstība šajā regulā noteiktajām prasībām jānodrošina viena gada laikā no dienas, kurā tiem saskaņā ar 3. panta 3. punktu paziņots ECB Padomes lēmums.
2. SNMS operatori pastāvīgi sadarbojas ar kompetento iestādi, lai nodrošinātu SNMS, kuru operatori tie ir, atbilstību 8.–27. pantā un 29. pantā izklāstītajām prasībām, t. sk. attiecībā uz to noteikumu, procedūru, procesu un regulējuma kopējo efektivitāti. SNMS operatori arī sadarbojas ar kompetento iestādi, lai sistēmiskā līmenī sekmētu plašāko uzdevumu veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību.

3. Ja filiāle identificēta kā SNMS operators un šajā regulā noteikta pienākuma izpilde prasa vai ir atkarīga no tās juridiskās personas iesaistīšanās, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle, pienākumu saprot kā filiāles pienākumu pierādīt atbilstību kompetentajai iestādei ar tādu darbību un procesu palīdzību, kas veikti attiecīgās juridiskās personas līmenī.

IV DAĻA

KOMPETENTĀS IESTĀDES

29. pants

Kompetentās iestādes pilnvaras

1. Kompetentajai iestādei ir pilnvaras:
 - a) jebkurā laikā saņemt no SNMS operatora jebkādu informāciju un dokumentus, kas vajadzīgi, lai novērtētu atbilstību šīs regulas prasībām vai lai sistēmiskā līmenī veicinātu maksājumu sistēmu raitu darbību. SNMS operators bez liekas kavēšanās attiecīgo informāciju paziņo kompetentajai iestādei;
 - b) pieprasīt SNMS operatoram iecelt neatkarīgu ekspertu, lai tas veiktu SNMS darbības pārbaudi vai neatkarīgu pārskatīšanu. Kompetentā iestāde var noteikt prasības attiecībā uz iecelamā eksperta specializāciju, sastādāmā ziņojuma saturu un apjomu, darbībām ar ziņojumu, t. sk. noteiktu tā elementu izpaušanu un tā publicēšanu, un termiņiem ziņojuma sastādīšanai. SNMS operators informē kompetento iestādi par noteikto prasību izpildi;
 - c) veikt pārbaudes uz vietas vai deleģēt pārbaudžu veikšanu uz vietas. Ja tas nepieciešams pārbaudes pienācīgai veikšanai un efektivitātei, kompetentā iestāde var veikt šādu pārbaudi, par to iepriekš nepaziņojot.
2. Eiropas Centrālās bankas Lēmumā (ES) 2019/1349 (ECB/2019/25) ⁽¹⁴⁾ noteikta procedūra un nosacījumi, saskaņā ar kuriem kompetentā iestāde īsteno šajā pantā noteiktās pilnvaras.

30. pants

Pārraudzības darbību organizācija

1. Kompetentā iestāde drīkst veikt regulāras un/vai *ad hoc* pārraudzības darbības, lai novērtētu SNMS operatora atbilstību 8.–27. pantā un 29. pantā noteiktajām prasībām vai lai sistēmiskā līmenī veicinātu maksājumu sistēmu raitu darbību.
2. Kompetentā iestāde vajadzības gadījumā cenšas panākt vienošanos par sadarbību ar citām attiecīgajām iestādēm. Izņēmuma gadījumos, kuros filiāle identificēta kā SNMS operators, kompetentā iestāde cenšas panākt vienošanos par sadarbību ar iestādi, kas atbild par tās juridiskās personas uzraudzību vai pārraudzību, kuras juridiski atkarīga daļa ir filiāle.

31. pants

Konfidencialitāte

Informāciju, kuru SNMS operators kompetentajai iestādei sniedz kā konfidenciālu informāciju, šāda kompetentā iestāde drīkst sniegt tālāk Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) ietvaros. ECBS dalībnieki ar šādu informāciju rīkojas kā ar konfidenciālu informāciju atbilstoši ECBS Statūtu 37.1. pantā noteiktajam pienākumam ievērot dienesta noslēpumu.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2019/1349 (2019. gada 26. jūlijs) par procedūru un nosacījumiem, ar kādiem kompetentā iestāde īsteno noteiktas pilnvaras attiecībā uz sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2019/25) (OV L 214, 16.8.2019., 16. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/1349/oj>).

V DAĻA

KOREKTĪVI PASĀKUMI UN SANKCIJAS

32. pants

Korektīvi pasākumi

1. Ja SNMS operators nav izpildījis šīs regulas prasības vai ir pamatots iemesls aizdomām, ka SNMS operators nav izpildījis šīs regulas prasības, kompetentā iestāde var sākt korektīvu pasākumu noteikšanas procedūru, un šādā gadījumā kompetentā iestāde:

- a) rakstiski informē SNMS operatoru par neatbilstības vai uz aizdomu pamata prezumētas neatbilstības raksturu; un
- b) dod SNMS operatoram iespēju tikt uzklausītam un sniegt paskaidrojumus.

2. Ņemot vērā SNMS operatora sniegto informāciju, kompetentā iestāde var noteikt SNMS operatoram korektīvus pasākumus, lai labotu neatbilstību un/vai novērstu tās atkātošanos. Ja SNMS operators ir filiāle, korektīvos pasākumus piemēro filiālei.

3. Kompetentā iestāde koriģējošus pasākumus var noteikt nekavējoties, ja tā konstatē, ka neatbilstība ir tik nopietna, ka vajadzīga tūlītēja rīcība. Tā norāda sava lēmuma iemeslus.

4. Kompetentā iestāde, kas nav ECB, bez kavēšanās paziņo ECB par savu nolūku noteikt SNMS operatoram korektīvus pasākumus.

5. Korektīvus pasākumus var noteikt neatkarīgi vai reizē ar sankcijām, kas noteiktas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2532/98 ⁽¹⁵⁾.

6. Korektīvu pasākumu noteikšanai saskaņā ar šo pantu piemēro Eiropas Centrālās bankas Lēmumā (ES) 2017/2098 (ECB/2017/33) ⁽¹⁶⁾ noteiktos noteikumus un procedūru.

33. pants

Sankcijas

1. Šīs regulas noteikumu pārkāpuma gadījumā ECB var noteikt sankcijas SNMS operatoram. Ja SNMS operators ir filiāle, sankcijas piemēro filiālei.

2. Saskaņā ar 1. punktu noteiktās sankcijas nosaka atbilstoši Regulai (EK) Nr. 2532/98 un Eiropas Centrālās bankas Regulai (EK) Nr. 2157/99 (ECB/1999/4) ⁽¹⁷⁾. Sankciju summu aprēķina saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Lēmumu (ES) 2017/2097 (ECB/2017/35) ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁵⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 2532/98 (1998. gada 23. novembris) par Eiropas Centrālās bankas pilnvarām piemērot sankcijas (OV L 318, 27.11.1998., 4. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1998/2532/oj>).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/2098 (2017. gada 3. novembris) par procedūru, kuru ievēro, nosakot koriģējošus pasākumus par neatbilstību Regulas (ES) Nr. 795/2014 noteikumiem (ECB/2017/33) (OV L 299, 16.11.2017., 34. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2098/oj>).

⁽¹⁷⁾ Eiropas Centrālās bankas Regula (EK) Nr. 2157/99 (1999. gada 23. septembris) par Eiropas Centrālās bankas pilnvarām piemērot sankcijas (ECB/1999/4) (OV L 264, 12.10.1999., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/2157/oj>).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2017/2097 (2017. gada 3. novembris) par metodoloģiju, saskaņā ar kuru aprēķina sankcijas par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzības prasību pārkāpumiem (ECB/2017/35) (OV L 299, 16.11.2017., 31. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2097/oj>).

VI DAĻA

ŠĪS REGULAS PIEMĒROŠANAS PĀRSKATĪŠANA

34. pants

Pārskatīšana

Ne vēlāk kā divus gadus pēc dienas, kurā šī regula stājas spēkā, un reizi trijos gados pēc tam ECB Padome izvērtē tās piemērošanu un to, vai šī regula nav jāgroza.

VII DAĻA

ATCELŠANA UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

35. pants

Atcelšana

1. Ar šo tiek atcelta Regula (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28).
2. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās jālasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

36. pants

Nobeiguma noteikumi

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Frankfurtē pie Mainas, 2025. gada 2. jūlijā

ECB Padomes vārdā –
ECB priekšsēdētāja
Christine LAGARDE

I PIELIKUMS

Atceltā regula un tās 1. apsvērumā minētie grozījumi

Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) Nr. 795/2014 (2014. gada 3. jūlijs) par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2014/28) (OV L 217, 23.7.2014., 16. lpp.)	
Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2017/2094 (2017. gada 3. novembris), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 795/2014 par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2017/32) (OV L 299, 16.11.2017., 11. lpp.)	
Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2021/728 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 795/2014 par sistēmiski nozīmīgu maksājumu sistēmu pārraudzību (ECB/2021/17) (OV L 157, 5.5.2021., 1. lpp.)	

II PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Regula (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28)	Šī regula
1. panta 1. punkts	1. pants
1. panta 2. punkts	3. panta 3. punkts
1. panta 3. punkts	3. panta 1. punkts
1. panta 3.-a punkts	3. panta 2. punkts
1. panta 3.a punkts	3. panta 4. punkts
1. panta 3.b punkts	3. panta 5. punkts
1. panta 4. punkts	28. panta 2. punkts
2. pants	2. pants
2.a pants	4. pants
2.b pants	5. pants
2.c pants	6. pants
2.d pants	7. pants
3. pants	8. pants
4. panta 1.–5. punkts	9. panta 1.–5. punkts
4. panta 6. punkts	9. panta 11. un 12. punkts
4. panta 7. punkts	9. panta 6. un 8. punkts
—	9. panta 7. punkts
4. panta 7.a punkts	9. panta 9. punkts
4. panta 8. punkts	9. panta 10. punkts
—	9. panta 13. punkts
—	9. panta 14. punkts
5. pants	10. pants
6. pants	11. pants
7. pants	12. pants
8. pants	13. pants
9. pants	14. pants
10. pants	15. pants
11. pants	16. pants
12. pants	17. pants
13. pants	18. pants
14. pants	19. pants
15. pants	20. pants
—	21. pants
—	22. pants
16. pants	23. pants
17. pants	24. pants
18. pants	25. pants
19. pants	26. pants
20. pants	27. pants

Regula (ES) Nr. 795/2014 (ECB/2014/28)	Šī regula
—	28. panta 3. punkts
21. pants	29. pants
21.a pants	30. panta 1. punkts
—	30. panta 2. punkts
21.b pants	31. pants
22. pants	32. pants
23. pants	33. pants
24. pants	34. pants
—	35. pants
25. panta 1. un 3. punkts	36. pants
25. panta 2. punkts	28. panta 1. punkts
—	I pielikums
—	II pielikums